

Приложение № 2
към рамков договор № МС-117/09.10.2024 г.

ЗАЯВКА по Рамков договор № МС-117 от 09.10.2024 г. (ПО-16-3093/09.10.2024 г. на ИО АД)		☐
ЗАЯВКА по Рамков договор № МС-117 от 09.10.2024 г. (актуализирана)		☒ ¹
Позиция от ПГ-2024 г.:	№ по ред от ПГ	2.2.
Описание на дейност/проект съгласно ПГ:	Осигуряване на извънгаранционна базова поддръжка и надграждане на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА)	
CPV код	72212000-4 72266000-7 72611000-6	
Рег. номер на писмо от МЕУ за утвърждаване на проекта/становище по проекта	МЕУ-6545/07.05.2025 г.	
Изискване за достъп до класифицирана информация ДА/НЕ	НЕ	
Стойност: (стойността следва да съответства на заложената в План- графика) без ДДС, в т.ч. разбивка на стойността за проекти на части/ с акредитив/ авансово		592 500 лв. без ДДС За Дейност 1 - 162 500,00 лв. без ДДС За Дейност 2 – 430 000 лв. без ДДС
Начин за плащане: (еднократно, на части, периодично, авансово или др.)		На части, както следва : За Дейност 1: • За период от 12 месеца от датата на осигуряване на услугата на тримесечие след подписване на приемо-предавателен протокол по чл. 6 от договора, удостоверяващ приемане на извършените дейности по Извънгаранционна поддръжка на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА) за съответния тримесечен период и фактура на стойност 40 625 лв. без ДДС За Дейност 2: На части, както следва : • След подписване на приемо-предавателен протокол по чл. 6 от договора за приемане на изпълнението на етап 1 „Анализ на данните и изискванията и изготвяне на системен проект“ и фактура на стойност 129 000,00 лв. без ДДС; • След подписване на приемо-предавателен протокол по чл. 6 от договора за приемане на изпълнението на етап 2 „Разработване на софтуерното решение“ и фактура на стойност 150 000,00 лв.

¹ Отбелязва се в случай че заявката е актуализирана

	без ДДС; • След подписване на приемо-предавателен протокол по чл. 6 от договора за приемане на изпълнението на етап 3 „Тестване“ и фактура на стойност 86 000,00 лв. без ДДС; • След подписване на приемо-предавателен протокол по чл. 6 от договора за приемане на изпълнението на етап 4 „Внедряване“ и фактура на стойност 27 000.00 лв. без ДДС. • След подписване на приемо-предавателен протокол по чл. 6 от договора за приемане на изпълнението на етап 5 „Обучение“ и фактура на стойност 38 000.00 лв. без ДДС.
Плащане с акредитив или авансово ДА/НЕ	ДА При невъзможност до края на бюджетната година дейността да бъде изпълнена цялостно или частично, Бенефициерът ще открие сметка за разплащане на дължимите суми (неотменяем акредитив), която ще покрива срока за извършване на услугата
Документи за плащане с акредитив или авансово	Документи за банката за усвояване на средствата – фактура, издадена от Изпълнителя, подписана от оторизираните представители на Администрацията на Министерския съвет и подписан приемо-предавателен протокол по чл.6 от договора за приемане на съответния етап
Срок на изпълнение: (от дата – до дата или в месеци, ако не е обвързан с конкретна дата)	За Дейност 1: Срок за осигуряване на дейността по извънгаранционна поддръжка на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА) – до 4 месеца от подписване на актуализираната заявка Срок за изпълнение на дейността – 12 месеца от подписване на договор за възлагане на дейността по ЗОП За Дейност 2, както следва: Срок за осигуряване на дейността по Надграждане на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА) – до 4 месеца от подписване на заявката Срок за изпълнение на дейността по Надграждане на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА), както следва • Етап 1 „Анализ на данните и изискванията и изготвяне на системен проект“ – до 6 месеца от подписване на договор за възлагане на дейността по ЗОП; • Етап 2 „Разработване на софтуерното решение“ – до 11 месеца от подписване на договор за възлагане на дейността по ЗОП; • Етап 3 „Тестване“ – до 12 месеца от подписване на договор за възлагане на дейността по ЗОП; • Етап 4 „Внедряване“ – до 12 месеца от подписване на договор за възлагане на дейността по ЗОП; • Етап 5 „Обучение“ – до 12 месеца от подписване на договор за възлагане на дейността по ЗОП; • Гаранционна поддръжка – 24 месеца
Гаранционен срок: (от дата – до дата или в месеци, ако не е обвързан с	Съгласно изискванията на Техническите параметри

конкретна дата)		
Отчитане: (периодично – посочва се период, еднократно, срок за отчитане, отчетни документи)	На части, както следва : За Дейност 1: На тримесечие с подписване на приемо-предавателен протокол по чл. 6 от договора, удостоверяващ приемане на извършените дейности по Извънгаранционна поддръжка на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА) за съответния тримесечен период За Дейност 2: На части, както следва : • С подписване на приемо-предавателен протокол по чл. 6 от договора за приемане на изпълнението на етап 1 „Анализ на данните и изискванията и изготвяне на системен проект“ • С подписване на приемо-предавателен протокол по чл. 6 от договора за приемане на изпълнението на етап 2 „Разработване на софтуерното решение“ • С подписване на приемо-предавателен протокол по чл. 6 от договора за приемане на изпълнението на етап 3 „Тестване“ • С подписване на приемо-предавателен протокол по чл. 6 от договора за приемане на изпълнението на етап 4 „Внедряване“ • С подписване на приемо-предавателен протокол по чл. 6 от договора за приемане на изпълнението на етап 5 „Обучение“	
Приложения: (напр: технически параметри, образци на отчетни документи)	Технически параметри	
Настоящата заявка да се изпълни при условията на приложените Технически параметри.		
ЗАЯВКАТА е ИЗГОТВЕНА ОТ:		
Ръководител на проект по заявката от страна на БЕНЕФИЦИЕРА (напр: представител на дирекцията – Заявител):		Подпис:
ЗАЯВКАТА е ОДОБРЕНА ОТ:		
Координатор на договора от страна на ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ:		Подпис:

Ръководител на договора от страна на БЕНЕФИЦИЕРА:		<i>Подпис:</i>
ЗАЯВКАТА е ПРИЕТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ОТ ИЗПЪЛНИТЕЛЯ:		
Ръководител на проект по заявката		<i>Подпис:</i>
Ръководител по изпълнението на Договора от „Информационно обслужване“ АД		<i>Подпис:</i>

ТЕХНИЧЕСКА СПЕЦИФИКАЦИЯ

„Осигуряване на извънгаранционна базова поддръжка и надграждане на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА)“

гр. София 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. РЕЧНИК НА ТЕРМИНИ, ДЕФИНИЦИИ И СЪКРАЩЕНИЯ.....	1
1.1. Използвани акроними.....	1
1.2. Технологични дефиниции.....	1
1.3. Дефиниции за нива на електронизация на услугите.....	3
2. ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
2.1. Цел на документа.....	3
2.2. За администрация на Министерски съвет – функции и структура.....	3
2.3. За проекта.....	4
2.4. Нормативна рамка.....	5
3. ЦЕЛИ, ОБХВАТ И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА	5
3.1. Общи и специфични цели на проекта	5
3.2. Обхват на проекта.....	6
3.3. Целеви групи	6
3.4. Очаквани резултати.....	6
3.5. Период на изпълнение.....	7
4. ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ	7
4.1. Административен регистър.....	8
4.1.1. Публичен портал.....	9
4.1.2. Справки.....	9
4.1.3. Други функционални модули на ИИСДА ползващи данните:.....	9
4.1.4. Интеграция с други системи	10
4.1.5. Дублирани функции.....	10
4.2. Конкурси.....	10
4.2.1. Публичен портал.....	11
4.2.2. Справки.....	11
4.2.3. Интеграция с други системи	11
4.3. Регистър на услугите.....	11
4.3.1. Публичен портал.....	11
4.3.2. Справки.....	11
4.3.3. Интеграция с други системи	12
4.4. Информация за предоставяне на услуги.....	12
4.4.1. Публичен портал.....	12
4.4.2. Справки.....	12
4.4.3. Интеграция с други системи	12
4.5. Годишен отчет.....	12
4.5.1. Публичен портал.....	13
4.5.2. Справки.....	13
4.5.3. Интеграция с други системи	13
4.6. Интегрирана справочна функционалност.....	13
4.7. Управление на съдържанието.....	14
4.8. Публичен портал.....	14
4.9. Централизирани и локални номенклатури.....	14
4.10. Потребители	14
4.11. Наблюдение и одит.....	15
4.12. Интеграция с правно – информационна система.....	15
4.13. Интеграция с ЕИСУЧРДА.....	15
4.14. Предоставяне на данни към други системи.....	15

4.15. Хардуерно ниво и виртуализационна платформа.....	16
4.16. Системно ниво.....	16
Физическа архитектура.....	16
Архитектурен модел на системата.....	16
4.17. Софтуерна платформа.....	17
4.18. Сигурност и проследимост на промените в ИИСДА.....	17
4.19. Проверка на въвежданите данни.....	18
4.20. Изтриване и коригиране.....	18
4.21. Общи изисквания към справките за администрациите и за служителите от Администрацията на Министерския съвет.....	19
4.22. Устойчивост.....	19
4.23. Брой потребители.....	19
4.24. Архивиране, създаване на резервни копия и профилактика на ИИСДА.....	19
5. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА.....	19
5.1. Общи изисквания към изпълнението.....	20
5.2. Общи организационни принципи.....	20
5.3. Управление на проекта.....	20
5.4. Управление на риска.....	20
6. ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА.....	21
6.1. Дейност 1 „Осигуряване на извънгаранционна базова поддръжка на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА)“.....	21
6.1.1. Обхват на извънгаранционната базова поддръжка.....	21
6.1.2. Управление на инциденти (incident management).....	21
6.1.3. Управление на проблеми (УП) (problem management).....	22
6.1.4. Управление на качеството при отстраняване на инциденти и проблеми. Параметри на качеството.....	22
6.1.5. Минимални изисквания към параметрите на качеството.....	23
6.1.6. Дейности извън обхвата на извънгаранционната поддръжка.....	25
6.2. Дейност 2 „Надграждане на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА)“.....	26
6.2.1. Анализ на данните и изискванията и изготвяне на системен проект.....	26
6.2.2. Разработване на софтуерното решение.....	27
6.2.3. Тестване.....	27
6.2.4. Внедряване.....	27
6.2.5. Обучение.....	28
6.2.6. Гаранционна поддръжка.....	28
7. ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ В ДЪРЖАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ.....	28
7.1. Функционални изисквания към информационната система.....	28
7.1.1. Интеграция с външни информационни системи.....	28
7.1.2. Използване на интеграционния слой на електронното управление.....	30
7.1.3. Технически изисквания към интерфейсите.....	32
7.1.4. Електронна идентификация на потребителите.....	33
7.1.5. Отворени данни.....	35
7.1.6. Формиране на изгледи.....	36
7.1.7. Администриране на системата.....	36
7.2. Нефункционални изисквания към информационната система.....	36
7.2.1. Авторски права и изходен код.....	36
7.2.2. Системна и приложна архитектура.....	37

7.2.3.	Повторно използване (преизползване) на ресурси и готови разработки.....	41
7.2.4.	Изграждане и поддръжка на множество среди.....	42
7.2.5.	Процес на разработка, тестване и разгръщане	43
7.2.6.	Бързодействие и мащабируемост.....	44
7.2.7.	Информационна сигурност и интегритет на данните.....	48
7.2.8.	Използваемост.....	51
7.2.9.	Системен журнал.....	59
7.2.10.	Дизайн на бази данни и взаимодействие с тях.....	60
7.3.	Изисквания по отношение на киберсигурност в съответствие с чл. 12, ал. 1 от НМИМИС	61
8.	ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЕТАПИТЕ ПО ДЕЙНОСТ 2 „НАДГРАЖДАНЕ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНИЯ СОФТУЕР НА ИНТЕГРИРАНАТА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА НА ДЪРЖАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ (ИИСДА)“ ОТ ПРОЕКТА	63
8.1.	Етап 1 „Анализ на данните и изискванията и изготвяне на системен проект“.....	63
8.1.1.	Описание на етапа.....	63
8.1.2.	Изисквания към изпълнение на етапа.....	63
8.1.3.	Очаквани резултати.....	64
8.2.	Етап 2 „Разработване на софтуерно решение“.....	64
8.2.1.	Описание на етапа.....	64
8.2.2.	Изисквания към изпълнение на етапа.....	64
8.2.3.	Очаквани резултати.....	64
8.3.	Етап 3 „Тестване“.....	64
8.3.1.	Описание на етапа.....	64
8.3.2.	Изисквания към изпълнение на етапа.....	64
8.3.3.	Очаквани резултати.....	64
8.4.	Етап 4 „Внедряване“	64
8.4.1.	Описание на етапа.....	64
8.4.2.	Изисквания към изпълнение на етапа.....	65
8.4.3.	Очаквани резултати.....	65
8.5.	Етап 5 „Обучение“.....	65
8.5.1.	Описание на етапа.....	65
8.5.2.	Изисквания към изпълнение на етапа.....	65
8.5.3.	Очаквани резултати.....	65
8.6.	Етап 6 „Гаранционна поддръжка“.....	65
8.6.1.	Описание на етапа.....	65
8.6.2.	Изисквания към изпълнение на етапа.....	65
8.6.3.	Очаквани резултати.....	66
9.	ДОКУМЕНТАЦИЯ	66
9.1.	Изисквания към документацията	66
9.2.	Прозрачност и отчетност.....	67
9.3.	Системен проект	67
9.4.	Техническа документация	67
9.5.	Протоколи	67
10.	РЕЗУЛТАТИ.....	68
11.	МЯСТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ.....	68

1. РЕЧНИК НА ТЕРМИНИ, ДЕФИНИЦИИ И СЪКРАЩЕНИЯ

1.1.Използвани акроними

Акроним	Описание
АМС	Администрация на Министерския съвет
БУЛСТАТ	Регистър Булстат
МЕУ	Министерство на електронното управление
ЗДОИ	Закон за достъп до обществена информация
ЗЕУ	Закон за електронното управление
ИТ	Информационни технологии
ДХЧО	Държавен хибриден частен облак
СУЗ	Система за управление на заявки
SDK	Software development kit
API	Application programming interface/Приложно програмен интерфейс
КЕП	Квалифициран електронен подпис

1.2.Технологични дефиниции

Термин	Описание
Виртуална комуникационна инфраструктура	Инфраструктура, която на база съществуваща физическа свързаност, предоставена от МЕУ, предоставя възможност за изграждане на отделни и защитени виртуални мрежи за всяка една от структурите в сектора, при гарантиране на сигурен и защитен обмен на информация в тях.
Държавен хибриден частен облак	Централизирана на ниво държава информационна инфраструктура (сървъри, средства за съхранение на информация, комуникационно оборудване, съпътстващо оборудване, разпределени в няколко локации, в помещения отговарящи на критериите за изграждане на защитени центрове за данни), която предоставя физически и виртуални ресурси за ползване и администриране от секторите и структурите, които имат достъп до тях, в зависимост от нуждите им, при гарантиране на високо ниво на сигурност, надеждност, изолация на отделните ползватели и невъзможност от намеса в работоспособността на информационните им системи или неоторизиран достъп до информационните им ресурси. Изолацията на ресурсите и мрежите на отделните секторни ползватели (е-Общини, е-Правосъдие, е-Здравеопазване, е-Полиция) се гарантира с подходящи мерки на логическо ниво (формиране на отделни кълстери, виртуални информационни центрове и мрежи) и на физическо ниво (клетки и шкафове с контрол на достъпа).
Софтуер с отворен код	Компютърна програма, която се разпространява при условия, които осигуряват

Термин	Описание
	безплатен достъп до програмния код и позволяват: Използването на програмата и производните на нея компютърни програми, без ограничения в целта; Промени в програмния код и адаптирането на компютърната програма за нуждите на нейните ползватели; Разпространението на производните компютърни програми при същите условия. Списък на стандартни лицензионни споразумения, които предоставят тези възможности, който може да бъде намерен в подзаконовата нормативна уредба към Закона за електронно управление или на: http://opensource.org/licenses.
Машинночетим формат	Формат на данни, който е структуриран по начин, по който, без да се преобразува в друг формат позволява софтуерни приложения да идентифицират, разпознават и извличат специфични данни, включително отделни факти и тяхната вътрешна структура.
Отворен формат	Означава формат на данни, който не налага употребата на специфична платформа или специфичен софтуер за повторната употреба на съдържанието и е предоставен на обществеността без ограничения, които биха възпрепятствали повторното използване на информация.
Официален отворен стандарт	Стандарт, който е установен в писмена форма и описва спецификациите за изискванията как да се осигури софтуерна оперативна съвместимост.
Система за контрол на версиите	Технология, с която се създава специално място, наречено “хранилище”, където е възможно да се следят и описват промените по дадено съдържание (текст, програмен код, двоични файлове). Една система за контрол на версиите трябва да може: ▪ Да съхранява пълна история - кой, какво и кога е променил по съдържанието в хранилището, както и защо се прави промяната; ▪ Да позволява преглеждане разликите между всеки две съхранени версии в хранилището; ▪ Да позволява при необходимост съдържанието в хранилището да може да се върне към предишна съхранена версия; ▪ Да позволява наличието на множество копия на хранилището и синхронизация между тях. Цялата информация, налична в системата за контрол на версиите за главното копие на хранилището, прието за оригинален и централен източник на съдържанието, трябва да може да бъде достъпна публично, онлайн, в реално време.
Наличност на Системата в проценти	Процентът на договорените часове, за които компонент или услуга е достъпна за определен период от време.
Работни дни	От Понеделник до Петък без националните и официални празници.
Работни часове (Работно време)	08:00-20:00 всеки работен ден
Инцидент	Инцидент е всяко намаляване на качеството или недостъпност на предоставяна услуга и/или непланираното ѝ прекъсване, както и неизправност на елемент от инфраструктурната конфигурация

Термин	Описание
Продължително прекъсване	Прекъсване на услугата за повече от четири (4) работни часа
Планирана недостъпност	Планирано прекъсване на една или повече услуги.
Недостъпност	Неспособността на услуга или част от услуга да осигури нормалното обслужване
Непланирана недостъпност	Неочаквано прекъсване на една или повече услуги или значителна деградация на качеството на предлаганата услуга.
Проблем	Проблем е съвкупност от повтарящи се идентични събития или инциденти, които водят до периодично влошаване на дадена услуга, липсата ѝ или неточност в дадена процедура или функционално звено

1.3. Дефиниции за нива на електронизация на услугите

Термин	Описание
Ниво 1	Информация - предоставяне на информация за административни услуги по електронен път, включително за начини и места за заявяване на услугите, срокове и такси.
Ниво 2	Едностранна комуникация - информация съгласно дефиницията за Ниво 1 и осигурен публичен онлайн достъп до шаблони на електронни формуляри.
Ниво 3	Двустранна комуникация - заявяване на услуги изцяло по електронен път, включително електронно подаване на данни и документи, електронна обработка на формуляри и електронна идентификация на потребителите, освен ако със закон се допуска предоставяне на електронна административна услуга без идентификация;.
Ниво 4	Извършване на услуги от ниво 3, за които е осигурена възможност за електронно връчване и електронно плащане, ако за получаването на електронна административна услуга се дължат такси.

2. ВЪВЕДЕНИЕ

2.1. Цел на документа

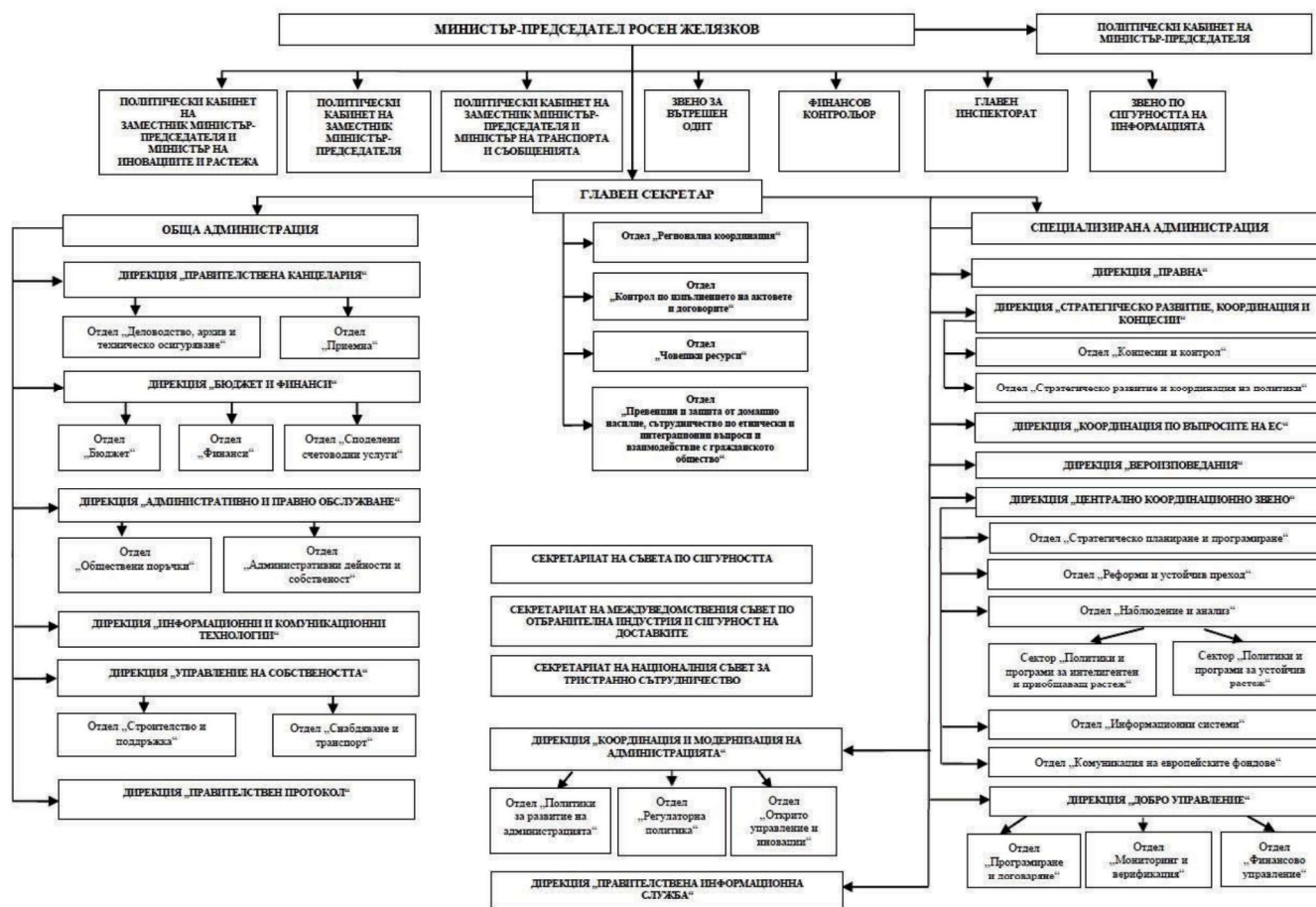
Целта на настоящия документ е да опише изискванията към изпълнението на заявката с предмет: „Осигуряване на извънгаранционна базова поддръжка и надграждане на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА)“.

В настоящата техническа спецификация са описани и изискванията към проектната организация, документацията и отчетността.

2.2. За администрация на Министерски съвет – функции и структура

Администрацията на Министерски съвет, като юридическо лице се представлява от министър-председателя или от овластени от него длъжностни лица. Администрацията на Министерския съвет подпомага Министерския съвет при изпълнението на неговите правомощия, осъществява и координация на дейността на централната и териториалната администрация на изпълнителната власт. Администрацията на Министерския съвет е организирана в дирекции на общата администрация и в дирекции на специализираната администрация, както и в други административни звена и отделни длъжности.

Структурата на Администрацията на Министерския съвет е представена на Фигура 1:

Фигура 1. Структура на Администрацията на Министерския съвет

2.3. За проекта²

Чрез изпълнението на настоящия проект ще се гарантира нормален режим на работа и непрекъсваемото предоставяне на услугите в ИИСДА. Ще бъде осигурен нормален режим на работа на всички потребители от всички административни структури, участващи в процеса по попълване и

² Под проект в настоящия документ се има предвид „Осигуряване на извънгаранционна базова поддръжка и надграждане на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА)“

поддържане на информацията, която се поддържа чрез ИИСДА в съответствие с изискванията на Закона за администрацията, Наредбата за провеждане на конкурсите на държавните служители, Наредбата за Административния регистър, Наредбата за административното обслужване, както и интегрираната работа на ИИСДА с Единната информационна система за управление на човешките ресурси в държавната администрация (ЕИСУЧРДА). Ще бъдат надградени и оптимизирани функционалностите на специализирания софтуер на ИИСДА в съответствие с нормативната уредба, подобряване бързодействието и използваемостта, и повишаване удобството на работа. Като задължителен метод за идентификация на потребителите ще се използва КЕП, с което ще се повиши нивото на съответствие със законови и регулаторни изисквания и ще се гарантира сигурна и надеждна електронна идентификация на длъжностните лица.

- В резултат на изпълнение на настоящия проект:
- ще се намалят рисковете, свързани с осигуряване на нормалната работа на ИИСДА,
- ще се гарантира запазване на данните,
- ще се осигурят условия за поддържане на непрекъсваемост и надеждност на системата като цяло,
- ще се осигури интегрираната работа на ИИСДА с ЕИСУЧРДА;
- ще се осигури високо ниво на сигурност и ще се намалят рисковете от неоторизиран достъп до ИИСДА,
- ще бъдат надградени и оптимизирани функционалностите на специализирания софтуер на ИИСДА.

2.4. Нормативна рамка

Проектът се осъществява в съответствие с изискванията, регламентирани със следните нормативни актове и стратегически документи:

- Закон за електронното управление (ЗЕУ);
- Закон за киберсигурност (ЗК);
- Закон за електронната идентификация (ЗЕИ);
- Наредба за общите изисквания към информационните системи, регистри и електронни административни услуги (НОИИСРЕАУ);
- Наредба за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност (НМИМИС);
- Актуализирана стратегия за електронното управление;
- Архитектура на електронното управление;
- Наредба за Административния регистър;
- Закон за достъп до обществена информация;
- Закон за администрацията;
- Закон за държавния служител и подзаконовите актове към него;
- Класификатор на длъжностите в администрацията;
- Кодекс на труда;
- Закон за дипломатическата служба;
- Закон за Министерството на вътрешните работи и подзаконовите актове към него.

3. ЦЕЛИ, ОБХВАТ И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА

3.1. Общи и специфични цели на проекта

Основните цели на проекта са:

- Извънгаранционна базова поддръжка на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА);
- Надграждане на функционалности на специализирания софтуер на Интегрираната

информационна система на държавната администрация (ИИСДА).

3.2. Обхват на проекта

Описаните в т. 3.1 цели се осъществяват с изпълнението на следните основни дейности, които формират обхвата на проекта:

- Дейност 1 „Осигуряване на извънгаранционна базова поддръжка на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА)“

- Дейност 2 „Надграждане на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА)“, която включва, но не се ограничава до:

- Преглед и оптимизация на модулите на ИИСДА – Административен регистър, Конкурси, Годишен отчет, Административни услуги и режими.
- Актуализацията включва добавяне на номенклатури, промяна в изглед на екрани (responsive design), подредба на информация, добавяне на критерии при търсене и генериране на справки.
- Интеграция с "Регистър ЕКАТТЕ", поддържан от Националния статистически институт с цел наличие на коректна информация в ИИСДА.
- Дефиниране на набор от данни и интеграция с Портал за отворени данни (<https://data.egov.bg/>) в изпълнение на чл. 15 в от Закона за достъп до обществена информация, във връзка с чл. 15 б, ал. 2 и чл. 15 г, ал. 2 от Закона за достъп до обществена информация и чл. 8, ал. 3 от Наредбата за стандартните условия за повторно използване на информация от обществеността и за нейното публикуване в отворен формат (НСУП/ИОСНПОФ).
- Разработка на справка с Отчет за вида и броя на предоставените вътрешни административни услуги за предходната година до министъра на електронното управление с възможност за експорт в различни формати.
- Актуализиране/оптимизиране на публични уеб услуги, предоставяни от ИИСДА с цел оптимизиране и улеснение на интеграцията между ИИСДА и други системи, които използват тези услуги;
- Надграждане на уеб услуги за интеграция с ЕИСУЧРДА, което да доведе до повишаване на интегритета и качеството на обменяната информация, вкл. на засегнатите от това взаимодействие компоненти на ИИСДА;
- Квалифициран електронен подпис (КЕП) като задължителен механизъм за идентификация - актуализиране на метод за идентификация, съгласно разпореждане на министъра на електронното управление № МЕУ-7794/29.5.2025 г.
- Привеждане на ИИСДА в съответствие с действащата нормативна уредба.

За всички посочени надграждания на ИИСДА, в хода на изпълнение на Дейност 2 следва да бъдат анализирани и описани възможностите за реализация и при идентифицирана необходимост да бъдат добавени и други изисквания, които да бъдат описани в документ Системен проект.

3.3. Целеви групи

Целевите групи, към които е насочен проектът, обхващат:

- Служители на АМС;
- Служители, определени със заповед на ръководителя на съответната административна структура, които извършват действия по вписването в регистъра по чл. 61 от Закона за администрацията;
- Публични потребители.

3.4. Очаквани резултати

Очакваните резултати от изпълнението на настоящия проект са:

- Осигурена извънгаранционна базова поддръжка на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА).
- Изготвен Системен проект за надграждане на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА).
- Надграден специализиран софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА).
- Проведени обучения на служители на администрацията на Министерски съвет.

3.5. Период на изпълнение

Периодите на изпълнение за дейностите са както следва:

- Дейност 1 „Извънгаранционна базова поддръжка на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА)“ е за 12 (дванадесет) месеца, считано от датата на влизане в сила на договора.

- Дейност 2 „Надграждане на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА)“ е до 12 (дванадесет) месеца, считано от датата на влизане в сила на договора. Срокът на гаранционна поддръжка на надградения специализиран софтуер е 24 месеца, считано от датата на внедряване на надградената система. Изпълнителят трябва да изготви и представи на Бенефициера подробен работен план и времеви график за изпълнение на дейностите до 2 (две) седмици от влизане в сила на договора.

Изготвянето на Системен проект за надграждане на специализирания софтуер на ИИСДА е до 2 (два) месеца от влизане в сила на договора.

4. ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ

Интегрираната информационна система на държавната администрация е реализирана по проект „Интегрирана информационна система на държавната администрация (ИИСДА) – гаранция за прозрачност и ефективност“, осъществен с финансовата подкрепа на Оперативна програма

„Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз, чрез Европейския социален фонд през 2015 г.

ИИСДА е изградена върху централизирана структура и бази от данни. Достъпът до нея е web-базиран (чрез стандартен web-браузер на потребителските работни станции). Информацията в ИИСДА се попълва и поддържа дистанционно чрез оторизиран достъп от определени със заповед служители от всички административни структури по смисъла на Закона за администрацията.

Достъпът до информацията в публичната част на ИИСДА (iisda.government.bg) е свободен за всички заинтересовани страни.

Редът и условията за поддържане на ИИСДА са определени с Наредба за Административния регистър (приета с ПМС № 14 от 22.01.2016 г., обн., ДВ, бр. 8 от 29.01.2016 г., последно изм. ДВ бр. 90 от 29.10.2021 г., в сила от 1.04.2022 г.).

Административният регистър се поддържа като единна електронна база данни чрез Интегрираната информационна система на държавната администрация и Единната информационна система за управление на човешките ресурси в държавната администрация (чл. 63, ал. 3 на Закона за администрацията).

ИИСДА работи във взаимодействие с Единната информационна система за управление на човешките ресурси в държавната администрация (ЕИСУЧРДА).

Информацията в ИИСДА е стандартизирана, проследима във времето, лесно модифицируема в съответствие с провежданите политики и промените в нормативната уредба. Разработена е пълна интеграция между отделните модули на системата, което позволява еднократно въвеждане на данните и тяхното многократно използване. От Административния регистър автоматично се извличат данните,

необходими за Системата за самооценка на административното обслужване, за Годишния доклад за състоянието на администрацията, за ЕИСУЧРДА. Осигурена е възможност за автоматично обновяване на информацията на интернет страниците на администрациите, които биха поискали да преизползват информацията от системата и от Регистъра на услугите за съответната администрация.

В системата има регистрирани 4 987 активни потребители, които попълват информация в отделните модули и се съхранява информация за 3 846 неактивни потребители (броят на потребителите е динамичен).

Данните се предоставят в отворен машинночитим формат, който позволява директна повторна употреба, в съответствие с ангажиментите за отворени данни (Директива 2013/37/ЕС), задълженията за администрациите съгласно Закона за достъп до обществената информация и Решение № 103 на Министерския съвет от 2015 г. за приемане на Списък с набори от данни по приоритетни области, които да се публикуват в отворен формат. В публичния портал на административния регистър на адрес iisda.government.bg се предоставя достъп до справки от информацията, която се поддържа в ИИСДА.

ИИСДА:

- Осигурява единен източник на информация за органите на изпълнителната власт, функциите, организацията на работа, предоставяните административни услуги, човешките ресурси и състоянието на държавната администрация.
- Повишава ефективността на централните и териториални органи при предоставянето на публична информация и информация за нуждите на политиките на управлението на държавната администрация.
- Осигурява възможност за гъвкавост и допълняемост на необходимите функционалности в съответствие с провежданите политики и промените в нормативната уредба.
- Осигурява стандартизирано, навременно и качествено предоставяне на информация от централните и териториалните органи.

4.1. Административен регистър

Стриктно в съответствие със Закона за администрацията в Административния регистър се поддържа информация за:

- Министерския съвет и неговата администрация;
- министерствата и министрите;
- държавните агенции и техните председатели;
- държавните комисии и техните администрации;
- изпълнителните агенции и техните изпълнителни директори;
- областни управители и областни администрации;
- кметове на общини и общински администрации, кметства и кметски наместници, кметове на райони;
- съветите като консултативни органи и държавно-обществените консултативни комисии към орган на изпълнителната власт.

За поддържане на информацията ИИСДА включва следните функционалности:

- Създаване, закриване и преобразуване на административни структури, и консултативни органи.
- Вписвания на промени в информацията за административни структури и консултация.
- Конфигуриране на връзки и задължителна за вписване информация, чрез които се описва всеки орган на изпълнителната власт и административната структура.
- Създаване на „образец“ на териториална структура или териториално звено и размножаване (мултиплициране) на „образеца“ в режим „чернова“ за указани територии.
- Следене за отклонения от Закона за администрацията при вписване на информация за

административни структури.

В системата се поддържа информация за историята на вписванията за всяка административна структура и консултативен орган. В системата е мигрирана информация за административните структури от стария Административен регистър от 2000 година до пускането в експлоатация на ИИСДА (м. януари 2016 г.).

Основни данни, които могат да се вписват:

- Наименование на партия.
- Степен на разпоредител с бюджетни средства.
- Нормативен акт въз основа на който се прави вписването.
- Функции на административната структура.
- Компетентност на МС и правомощия на ръководен орган.
- Области на политика.
- Информация за ръководителя на администрацията.
- Информация за администрацията:
 - ЕИК/БУЛСТАТ,
 - седалище и адрес,
 - адрес на интернет страница,
 - данни за работно време,
 - данни за кореспонденция.
- Данни за численост:
 - щатна численост – обща и по отделни звена, разпределена по служебно и трудово правоотношение;
 - незаети длъжности – общо и по отделни звена, разпределени по служебно и трудово правоотношение
- Данни за звена и длъжности.
- Териториален обхват на звена и самостоятелни териториални структури.
- Функции на звена/длъжности, консултативен орган, както и всяка задача на работна група в консултативен орган.

4.1.1. Публичен портал

Вписаната информация и историята на вписванията са достъпни и в публичната част iisda.government.bg, като информацията е структурирана по видове администрация и органи на изпълнителната власт и е предоставена възможност във вид на диаграма за йерархично проследяване на структурата на изпълнителната власт.

В публичния портал е налична функционалност за търсене:

- На административна структура;
- На орган на изпълнителната власт;
- Разширено търсене.

4.1.2. Справки

В публичния портал на ИИСДА за административни структури и органите на изпълнителната власт са разработени 7 броя справки.

4.1.3. Други функционални модули на ИИСДА ползващи данните:

- Административен регистър
- Регистър на услуги
- Конкурси
- Годишен отчет

- Дублирани функции
- Потребители

4.1.4. Интеграция с други системи

- ЕИСУЧРДА – в ИИСДА е реализирана функционалност за подаване на данни за настъпили промени в административните структури към ЕИСУЧРДА и функционалност за актуализиране на информация за структурите с данни получени от ЕИСУЧРДА.
- Предоставяне на данни за административни структури и органи на изпълнителната власт към външни системи.

4.1.5. Дублирани функции

В ИИСДА е реализирана функционалност на базата на пълно текстово търсене в правомощия и функции за идентифициране на повтарящи се ключови думи, изключване на думи, които не са релевантни към анализа, преглед и допълнителна обработка за определяне на евентуални повтарящи се функции, запазване на справки.

4.2. Конкурси

В ИИСДА е реализирана функционалност за:

- Обявяване на конкурси за свободни места по служебно и трудово правоотношение.
- Отразяване на резултатите от обявените конкурси.
- Търсене на конкурси по различни критерии.

В системата е мигрирана информация за всички обявени конкурси в стария Административен регистър от 2012 година до пускането в експлоатация на ИИСДА (м. януари 2016 г.).

Основни данни, които могат да се вписват за конкурси:

- За конкурс за длъжност за държавен служител (длъжност заемана по служебно правоотношение):
 - длъжност, за която се провежда конкурсът;
 - минимални и специфичните изисквания, предвидени в нормативните актове за заемане на съответната длъжност;
 - начин на провеждане на конкурса, като при писмена разработка или концепция се посочва тематиката на разработката и темата на концепцията;
 - необходими документи за кандидатстване, мястото и срок за подаването им;
 - интернет адрес на страница на която се обявяват резултатите от проведен конкурс
 - общодостъпното място, на което се обявяват списъците или други съобщения във връзка с конкурса;
 - кратко описание на длъжността съгласно длъжностната характеристика;
 - информация за минимален размер на основната заплата за длъжността;
 - образци на документите, които кандидатът трябва да попълни във връзка с кандидатстване по обявата.
- За конкурс за длъжност, заемана по трудово правоотношение, се вписват:
 - длъжността, за която се провежда конкурсът;
 - място и характер на работата;
 - изисквания за длъжността;
 - начин на провеждане на конкурса;
 - необходими документи за кандидатстване, мястото и срок за подаването им;
 - интернет адрес на страница на която се обявяват резултатите от проведен конкурс
 - общодостъпното място, на което се обявяват списъците или други съобщения във връзка с конкурса;
 - необходими документи за кандидатстване, място и срока за подаването им.

4.2.1. Публичен портал

В публичния портал на ИИСДА се визуализират само данните за конкурсите, за които крайният срок за подаване на документи не е изтекъл.

В публичния интерфейс на Административния регистър конкурсите могат да се преглеждат по различни критерии, както и е реализирано комбинирано търсене.

4.2.2. Справки

В публичния портал на ИИСДА за обявите за конкурси са разработени 6 броя справки. Други функционални модули на ИИСДА ползващи данните:

- Административен регистър.
- Годишен отчет.

4.2.3. Интеграция с други системи

ЕИСУЧРДА – реализирана функционалност за администрациите внедрили ЕИСУЧРДА. Администрациите, внедрили ЕИСУЧРДА въвеждат обстоятелствата за конкурсите в ЕИСУЧРДА и те се отразяват автоматично в ИИСДА.

4.3. Регистър на услугите

В ИИСДА е реализирана функционалност за:

- Заявяване на вписване за нова административна услуга;
- Заявяване на вписване за промяна в обстоятелствата на административна услугата;
- Заявяване на вписване за заличаване на административна услуга;
- Съгласуване на заявки за вписвания;
- Обработка на заявки за вписвания;
- Търсене на услуги в регистъра по един или няколко критерия.

В регистъра услугите са групирани в 5 раздела, според органа (администрациите), които ги предоставят. В зависимост от раздела, в него услугите се групират в различен брой и вид подраздели.

Основни данни за услуга вписана в Регистъра на услугите:

- Раздел
- Подраздел
- Наименование
- Описание
- Информация за вътрешно административна услуга
- Вид на услугата
- Вид режим
- Информация дали услугата произтича от нормативен акт на ЕС
- Правно основание
- Коментар

4.3.1. Публичен портал

В публичния портал на ИИСДА по раздели се визуализират услугите, като в списъка на всеки раздел са групирани по подраздели.

Налични са функционалности за търсене по няколко комбинирани критерии.

4.3.2. Справки

В публичния портал на ИИСДА за вписаните услуги в регистъра са разработени 7 броя справки. Други функционални модули на ИИСДА ползващи данните:

- Годишен отчет
- Информация за предоставяне на услуги

4.3.3. Интеграция с други системи

В ИИСДА е налична функционалност за предоставяне на данни за вписаните в регистъра услуги към външни системи.

4.4. Информация за предоставяне на услуги

В ИИСДА е реализирана функционалност за детайлно описание на начина на предоставяне на услугите вписани в Регистъра на услугите и търсене на описание за предоставяне на услуга.

Всяка администрация описва собствения си процес по предоставяне на конкретна услуга от регистъра.

Основни данни в описанието на предоставянето на услуга:

- административната услуга от Регистъра на услугите;
- орган предоставящ услугата/орган издаващ индивидуален административен акт;
- срок на предоставя и срок на валидност на издаваните индивидуални административни актове или документи по услугата;
- заплащане на административната услуга;
- начини на заявяване на административната услуга;
- орган, осъществяващ контрол върху дейността на органа по предоставянето на услугата;
- орган, пред който се обжалва индивидуален административен акт;
- ред и срокове за обжалване на действията на органа по предоставянето на услугата;
- ограничения и условности;
- вид на лицата за които е предназначена услугата;
- ниво на предоставяне на услугата по електронен път;
- електронен адрес за предложения по предоставяне на услугата;
- нормативна уредба;
- изисквания, документи, процедури;
- звена за административно обслужване;
- образци на документи.

4.4.1. Публичен портал

В публичния портал на ИИСДА се визуализира детайлната информация след като бъде избрана услуга вписана в Регистъра на услугите и администрацията, която я предоставя.

4.4.2. Справки

В ИИСДА са разработени общо 7 справки, от които една е в публичния портал, а останалите във вътрешния.

Други функционални модули на ИИСДА ползващи данните:

- Годишен отчет

4.4.3. Интеграция с други системи

В ИИСДА е налична функционалност за предоставяне на данни за описанието на предоставянето на услуга към външни системи.

4.5. Годишен отчет

В ИИСДА е реализирана функционалност за:

- Създаване и подготовка на отчетен период
- Подготовка на въпросник за отчетен период
 - Създаване и промяна на структурата на отчета
 - Създаване и промяна на отчетни форми
 - Дефиниране на правила за проверка на попълнените данни в отчетните форми

- Дефиниране на правила за управление на формите – отваряне и/или затваряне на форма за вписване на отчетни данни
- Определяне на структури, които не попълват годишен отчет или части от него
- Вписване на данни във отчетни форми и утвърждаване на годишен отчет
- Връщане на годишен отчет
- Служебно приемане на годишен отчет и служебно утвърждаване на годишен отчет
- Преглед на попълнените данни в годишните отчети на администрациите за текущия или минали отчетни периоди.

В годишния отчет задължително вписват данни всички административни структури с изключение на няколко, за които е вписано че не попълват данни.

Годишния отчет се състои от раздели, подраздели, въпроси и въпросни форми. Въпросните форми са две основни групи: типови и специални.

Типовите форми се създават от потребителите, като в ИИСДА те могат да избират да създадат форма от 5 различни типа.

Специализираните форми са предварително дефинирани.

Основни данни за годишен отчет:

- Отчетен период
- Срокове за попълване на отчети
- Структура на въпросник за отчетен период
- Въпросни форми
- Отговори на администрациите в отчетните форми за периода
- Правила за проверка на попълваните данни
- Администрации не попълващи отчет или част от него за периода
- Статуси на годишните отчети

4.5.1. Публичен портал

В публичния портал на ИИСДА се публикуват справки с отговорите на администрацията през модула за управление на съдържанието.

4.5.2. Справки

В ИИСДА са разработени по 3 броя справки за всяка една отчетна форма и 3 броя справки с информация независеща от отчетната форма.

Други функционални модули на ИИСДА ползващи данните:

- Потребители

4.5.3. Интеграция с други системи

В ИИСДА е налична функционалност за получаване на данни за попълване на въпросни форми от ЕИСУЧРДА.

4.6. Интегрирана справочна функционалност

На базата на данните от всички модули на ИИСДА и на предаваните от ЕИСУЧРДА към ИИСДА данни е проектиран комбиниран аналитичен и справочен инструментариум, с който да могат да се анализират:

- структурата на държавната администрация;
- функциите на административните структури и правомощията на органите на държавната власт;
- дейността на администрацията;
- състоянието на административното обслужване и на административното регулиране.

През този инструментариум потребителите имат достъп до повече от 24 предефинирани

справки.

4.7. Управление на съдържанието

В ИИСДА е реализирана функционалност за:

- Поддържане на съдържанието на страници в публичния и вътрешния портал.
- Изпращане на съобщение до потребителите на вътрешния портал.
- Публикуване на новини във вътрешния портал.
- Публикуване на документи в публичния и вътрешния портал.
- Задаване на въпроси от потребителите във вътрешния портал.
- Отговаряне на зададените въпроси.
- Публикуване на въпроси и отговори в рубриката „Често задавани въпроси и отговори“.

4.8. Публичен портал

В публичния портал се визуализира въведеното съдържание на конкретна страница.

В секция „Нормативна уредба“ се визуализират публикуваните документи.

4.9. Централизиран и локални номенклатури

В ИИСДА се поддържат два вида номенклатури:

- Централизиран – поддържат се от координаторите в МС и се ползват при въвеждането на данни от всички администрации:
 - ЕКАТТЕ
 - Нормативни актове
- Локални – поддържат се от потребителите в конкретна администрация и се ползват при въвеждане на данни за конкретната администрация и в конкретен модул:
 - Образци и документи за конкурси;
 - Образци и документи за услуги.

Други функционални модули на ИИСДА ползващи данните:

- Административен регистър
- Регистър на услуги
- Информация за предоставяне на услуги
- Конкурси
- Управление на съдържанието

4.10. Потребители

В ИИСДА е реализирана функционалност за:

- Подаване на заявки за регистрация, промяна, подновяване и прекратяване на достъпа от потребители
- Обработка на заявки на заявки за регистрация, промяна, подновяване и прекратяване на достъпа
- Създаване на нови потребители
- Промяна на данни за потребител
- Спиране на достъпа на потребител
- Търсене на потребител
- Търсене на заявки за регистрация, промяна, подновяване и прекратяване на достъпа

Основни данни за потребител:

- Потребителско име
- Име, презиме, фамилия
- Административна структура

- Звено
- Длъжност
- Потребителски роли

4.11. Наблюдение и одит

За наблюдение на работата на потребителите в ИИСДА и на интеграционните функционалности в системата са налични:

- Функционалности за одит и преглед на действията на потребителите
- Функционалности за мониторинг на интеграционните услуги
- Функционалности за преглед на регистрираните събития
- 30 броя справки с обобщаваща информация за направени вписвания, подадени и обработени заявки, регистрирани потребители.

4.12. Интеграция с правно – информационна система

В ИИСДА е подготвена функционалност за връзка с правно-информационна система.

4.13. Интеграция с ЕИСУЧРДА

ЕИСУЧРДА предоставя на ИИСДА данни за:

- Щатна численост и незаети места в администрациите за нуждите на АР Структури – по всяко време при постъпила нотификация от ЕИСУЧРДА за направени промени в щатна численост.
- Лица, които имат право да издават индивидуални административни актове (ИАА) – по всяко време при постъпила нотификация от ЕИСУЧРДА за направени промени в данни за лицата издаващи ИАА.
- Ръководители на административни звена – по всяко време при постъпила нотификация от ЕИСУЧРДА за направени промени в данни за ръководители на административни звена.
- Кметове на кметства – по всяко време при постъпила нотификация от ЕИСУЧРДА за направени промени в данни за кметове на кметства.
- Кметски наместници – по всяко време при постъпила нотификация от ЕИСУЧРДА за направени промени в данни за кметски наместници.
- Конкурсите за длъжности – по всяко време при постъпила нотификация от ЕИСУЧРДА за направени промени в данни за конкурси.
- Класификатори с длъжности – по всяко време при постъпила нотификация от ЕИСУЧРДА за направени промени в класификатори.
- Общ брой работни дни за период – по всяко време при поискване от ИИСДА.
- Данни за годишния доклад – по всяко време при поискване от ИИСДА. ИИСДА предоставя данни на ЕИСУЧРДА за:
- Информация за потвърдени данни за актуализиране структурата на звената – по всяко време при поискване от ЕИСУЧРДА.
- Численост на служителите в администрацията и незаети длъжности – по всяко време при поискване от ЕИСУЧРДА.
- Конкурси за незаети длъжности – по всяко време при поискване от ЕИСУЧРДА.

4.14. Предоставяне на данни към други системи

ИИСДА предоставя уеб услуги за извличане на данни за:

- административни структури;
- обявените конкурси в администрацията;
- вписаните данни за административни услуги в Регистъра на услугите.

Комуникацията се осъществява през защитен канал HTTPS.

4.15. Хардуерно ниво и виртуализационна платформа

ИИСДА и ЕИСУЧРДА са инсталирани върху Държавния хибриден частен облак (ДХЧО). Поддръжката на хардуерното оборудване и виртуализационната платформа не е обект на настоящия проект.

4.16. Системно ниво

Системата за управление на базата данни е Oracle 12g. Доставени са лицензи, които осигуряват работата на неограничен брой потребители, като базата данни е лицензирана на процесор. Лицензирането се осигурява за двупроцесорен сървър за базата от данни.

Операционната система на сървърите за база данни е Red Hat Enterprise Linux 7.9. Операционната система на сървърите за работа на приложенията е Windows Server 2012, за която са налични лицензи по договора на Microsoft с държавната администрация.

Сървърите за работа на приложенията са свързани в уеб ферма, с което е направено балансиране на натоварването и поемане на работата при отпадане на някой от тях. За балансиране на трафика се използва предоставената от ДХЧО услуга, базирана на технология от F5.

Потребителският инструмент за извличане на данни от складовете за данни за справочни и аналитични справки е Oracle BI Publisher с лицензи за 5 (пет) потребителя.

За работа на системата се използват лицензи за Oracle Business Intelligence Publisher - Named User Plus Perpetual – 5 бр. и Oracle Database Standard Edition – 2 бр.

Софтуерните компоненти, които използват потребителите са изцяло уеб базирани и за работа с тях потребителите имат нужда единствено от стандартни уеб браузъри Microsoft Edge (последните три версии актуалните версии на Microsoft Edge, Mozilla Firefox, Opera и Google Chrome).

Физическа архитектура

Архитектурата на системата осигурява непрекъснат режим на работа, 24 часа в денонощието и 365 дни в годината и е съставна от:

- Ферма от Web сървъри с инсталиран Microsoft IIS;
- Приложен сървър за подпомагащи услуги;
- Oracle сървър.

Заявките на потребителите работещи с функционалностите на ИИСДА се обработват от уеб сървъри. Уеб сървърите изграждат ферма, в която по всяко време може да бъдат добавени допълнителни сървъри. Осигурен е защитен канал за обмен на данни (https) между сървърите и клиентите.

На приложният сървър са инсталирани всички помощни услуги като напр.: приложение за изпращане на съобщения по електронна поща, интеграционни услуги обработващи опашки и други. Резервиран е със средствата на виртуализацията.

Базата данни е Oracle 12.2.0.1 one node RAC.

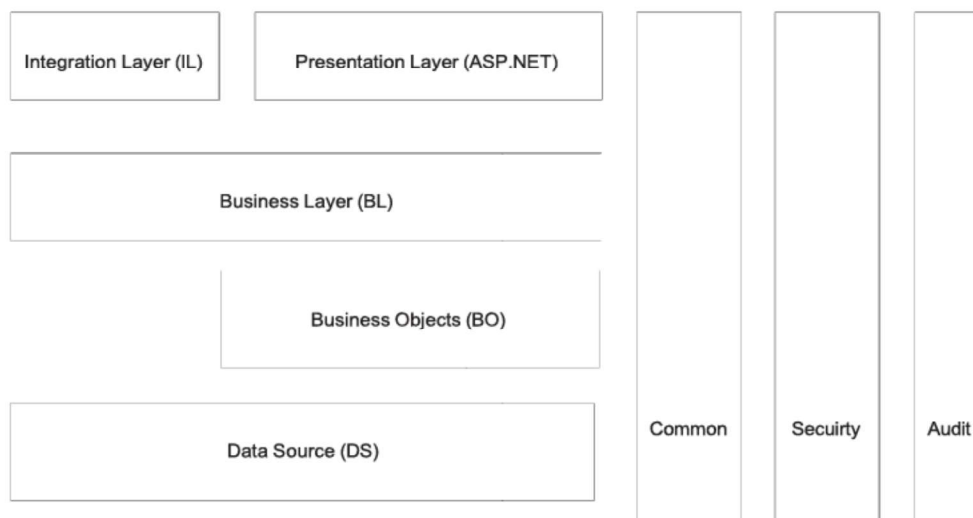
Архитектурен модел на системата

ИИСДА се състои от следните приложения:

- Identity Server;
- Публичен портал;
- Вътрешен портал;
- Администриране;
- Наблюдение и статика;
- Административен регистър (AP);
- Конкурси;

- Режими и услуги;
- Годишен отчет;
- Приложение за изпращане на съобщения по електронна поща;
- Приложение за обработка на нотификации за интеграция с ЕИСУЧРДА;
- Приложение за публикуване и премахване на публикувани конкурси;
- Приложение за публикуване и премахване публикуван годишен отчет;
- Вътрешни интеграционни услуги за четене на информация от АР;
- Вътрешни интеграционни услуги за четене на информация от Конкурси;
- Вътрешни интеграционни услуги за четене на информация от Режими и услуги;
- Вътрешни интеграционни услуги за четене на информация от Годишен отчет;
- Вътрешни интеграционни услуги за четене на информация за потребителите;
- Публични услуги за четене на данни от АР;
- Публични услуги за четене на данни от Конкурси;
- Публични услуги за четене на данни от Режими и услуги;
- Справки BI Publisher.

ИИСДА е базирана на унифицирана системна архитектура и комуникационни стандарти.

Фигура 1. Общ архитектурен модел

Публичният и вътрешният портал на ИИСДА са изградени с PHP версия 5.3. За всички останали приложения е използван .NET Framework 4.5 с използване на C#, HTML, ASP.NET MVC, CSS, JavaScript и PL/SQL процедури и функции.

4.17. Софтуерна платформа

Софтуерната платформа, с която са разработени модулите на ИИСДА, както и интеграционните функционалности между модулите на ИИСДА е Microsoft .NET Framework 4.5 и е използвана инфраструктура, изградена с технически средства и технологии на Microsoft.

4.18. Сигурност и проследимост на промените в ИИСДА

ИИСДА притежава високо ниво на сигурност и защита на данните при експлоатация и гарантира надеждно съхраняване и архивиране на информацията.

Отдалеченото въвеждане на данни се осъществява през HTTP.

Системата поддържа пълна история на промените на цялата организация на администрацията. Схемата за поддържане на история е базирана на понятието „версия“ на информационен обект и поддържа като уникален ключ идентификатор на обекта и неговата версия. Всеки обект притежава една или повече версии. Допълнително за всяка версия може да се определи и в какъв период е била активна тя. Идентификатора на версията служи както за нейното намиране в рамките на историята на обекта, така и за историческата определянето на подредбата на версиите на обекта. При колекциите от ENTITY структури също се поддържа история, но за разлика от обектите, при колекциите операциите са само за създаване и изтриване.

С цел проследимост на промените в обектите за дадена бизнес операция, е дефиниран глобален идентификатор на версия. Всяка бизнес операция по преценка на разработчиците, се идентифицира с този глобален идентификатор на версия, като когато се правят промени по обектите в рамките на бизнес операцията версията на бизнес операцията се присвоява за версия на обекта. При изпълнение на бизнес операцията не е задължително да се направят промени по всички обекти, които участват в някакъв бизнес домейн. Промени могат да бъдат нанесени само по необходимите обекти, като четенето на обектите към конкретна версия трябва да бъде съобразено, че може да няма физическа версия за дадения обект, и в този случай трябва да се върнат данните от активната към момента на бизнес операцията версия.

Друго важно изискване за глобалния идентификатор на версии е, да може да се определи датата, на която е генериран идентификатора, както и от конкретна дата, да се определи, коя е последната генерирана версия. Това е необходимо, за да може да се върнат данни за версия за конкретен обект по определена дата, като резултат трябва да се върне версията на обекта, която е била активна към подадената дата. Това не означава, че версията тогава е създадена, а просто, че тя е активна в този момент от времето.

4.19. Проверка на въвежданите данни

ИИСДА, осъществява следния минимум от проверки на въвежданите данни:

- съответствие с определения формат (тип, размер);
- задължителност за попълване на полето;
- проверка на възможната стойност;
- проверка на зависимостите между полетата;
- проверка за наличие на същите данни в ИИСДА;
- сверяване на датата;
- проверка на стойностите в уникалните полета;
- други изисквания, установени по време на анализа.

Изискванията за проверки на въвежданите данни за съответствие с определения формат (тип, размер), задължителността за попълване на полето и проверка на възможната стойност е осигурено, чрез дефиниране специални валидатори, които разширяват базовите валидатори. Съобщенията, които се предават от ИИСДА към други системи се валидират по XSD схема.

4.20. Изтриване и коригиране

При коригиране на данни в ИИСДА се изисква потвърждение от потребителя. Формата за потвърждение предоставя достатъчна информация за извършваната операция.

Регистрираните данни, както и посочените (реферираните) от тях данни, не могат да се изтриват от ИИСДА. На тези данни се поставя флаг "отменени", или "изтрити", след което се забраняват за разглеждане от редовия потребител, ако случаят го изисква.

Системата поддържа данни за исторически редакции на всички обекти. За обекти, в които някои от данните са връзки към други обекти, системата поддържа състояние на данните от свързания обект към момента на въвеждането на данни за основния обект.

При визуализиране на данни от обект, елементите от свързани обекти се визуализират с данните на конкретния на елемента от обекта, с която са били създадени.

При промяна на данни по основни обекти на ИИСДА се създава запис в журнал на системата за проследяване на действията на потребителите.

Бизнес операциите в ИИСДА се регистрират за целите на одит на информацията. Всички действия се записват автоматично – с необходимите атрибути (данни за лицето извършило действието, точно времето на извършването действието) и са класифицирани с цел тяхното използване при извършване на справки. Записаните данни не подлежат на корекция или унищожаване.

4.21. Общи изисквания към справките за администрациите и за служителите от Администрацията на Министерския съвет

Потребителският инструмент, който се използва за извличане на данни от складовете за данни за справочни и аналитични справки е Oracle BI Publisher. Продуктът е доставен с лицензи за 5 (пет) потребителя. Всички справки са оптимизирани за бързодействие.

За работа на системата се използват лицензи Oracle Business Intelligence Publisher - Named User Plus Perpetual – 5 бр. и Oracle Database Standard Edition – 2 бр.

4.22. Устойчивост

Всички данни в ИИСДА запазват консистентността си при всякакви обстоятелства (отказ на приложния софтуер, погрешни или злонамерени действия на потребител, отпадане на сървър, неизправност на диск, прекъсване на хранването и комуникациите и т.н.).

Изискването за консистентност и цялостност на данните се осигурява чрез:

- Използването на стандартизирани средства за централизирано съхранение на бизнес обектите, използвани от приложенията.
- Средствата за управление на транзакция от базата от данни.
- Използване на DTC – координатор за дистрибутивни транзакции. Използва се за транзакционна свързаност между различни приложения.
- Включване на всички уеб услуги в обща транзакционна схема.

Дизайнът на системата не позволява загуба на данни, които вече са записани. В системата няма операция съответна на физическо изтриване на данните. В системата се поддържа пълна история на промените по обектите. В този смисъл при промяна или „изтриване“ на обект, старото състояние на обекта се запазва.

4.23. Брой потребители

Системата е проектирана така, че при пиково натоварване с функционалността за въвеждане на данни да работи коректно с около 1 000 едновременно потребители.

Броят потребители на публичната част може да расте във времето, поради което системата е скалируема и позволява разширение с нарастване на потреблението.

Архитектурата на ИИСДА работи в режим 7/24/365.

4.24. Архивиране, създаване на резервни копия и профилактика на ИИСДА

С предоставените от ДХЧО средства (софтуер за архивиране, система за съхранение на данни) са конфигурирани регулярни задачи за архивиране както на ниво виртуални машини, така и на ниво база данни.

5. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА

5.1. Общи изисквания към изпълнението

Проектът обхваща осигуряването на извънгаранционна базова поддръжка и надграждане на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА), финансиран от националния бюджет. Изпълнителят следва да спазва всички нормативни изисквания по отношение на дейността на администрацията на Министерски съвет и електронното управление в Република България.

5.2. Общи организационни принципи

Задължително изискване е да се спазят утвърдените хоризонтални и вертикални принципи на организация на изпълнението на предмета на проекта за гарантирано постигане на желаните резултати от проекта, така че да се покрие пълният набор от компетенции и ноу-хау, необходими за изпълнение на предмета на проекта, а също така да се гарантира и достатъчно ниво на ангажираност с изпълнението и проблемите на проекта:

- Хоризонталният принцип предполага ангажиране на специалисти от различни звена, така че да се покрие пълният набор от компетенции и ноу-хау по предмета на проекта и същевременно екипът да усвои новите разработки на достатъчно ранен етап, така че да е в състояние пълноценно да ги използва и развива и след приключване на проекта;
- Вертикалният принцип включва участие на експерти и представители на различните управленски нива, така че управленският екип да покрива както експертните области, необходими за правилното и качествено изпълнение на проекта, така и управленски и организационни умения и възможности за осъществяване на политиката във връзка с изпълнението на проекта. Чрез участие на ръководители на звената – ползватели на резултата от проекта, ще се гарантира достатъчно ниво на ангажираност на институцията с проблемите на проекта.

5.3. Управление на проекта

Използваната методология за управление на проекта трябва да съответства на най-добрите световни практики и препоръки (например Project Management Body of Knowledge (PMBOK) Guide, PRINCE2, Agile/SCRUM/Kanban, RUP и др. еквивалентни).

Дейностите по управление на проекта трябва да включват като минимум управление на реализацията на целия обхват на настоящия проект, и постигане на очакваните резултати, както и разпределението на предложените участници в екипа за управление на проект по роли, график и дейности при изпълнение на настоящия проект.

Доброто управление на проекта трябва да осигури:

- координиране на усилията на експертите от страна на Изпълнителя и Бенефициера и осигуряване на висока степен на взаимодействие между членовете на проектния екип;
- оптимално използване на ресурсите;
- текущ контрол по изпълнението на проектните дейности;
- разпространяване навреме на необходимата информация до всички участници в проекта;
- идентифициране на промени и осигуряване на техните анализ и координация;
- осигуряване на качеството и полагане на усилия за непрекъснато подобряване на работата за удовлетворяване на изискванията на участниците в проекта.

5.4. Управление на риска

През времето за изпълнение на проекта Изпълнителят трябва да следи рисковете, да оценява тяхното влияние, да анализира ситуацията и да идентифицира (евентуално) нови рискове.

Изпълнителят следва да вземе предвид следните идентифицирани от Бенефициера рискове:

- Промяна в нормативната уредба, водеща до промяна на ключови компоненти на решението –

предмет на разработка на настоящия проект;

- Недобра комуникация между екипите на Бенефициера и Изпълнителя по време на аналитичните етапи на проекта;
- Ненавременно изпълнение на всяко от задълженията от страна на Изпълнителя;
- Неправилно и неефективно разпределяне на ресурсите и отговорностите при изпълнението на договора;
- Забавяне при изпълнение на проектните дейности, опасност от неспазване на срока за изпълнение на настоящия проект;
- Грешки при разработване на функционалностите на системата; Недостатъчна яснота по правната рамка и/или променяща се правна рамка по време на изпълнение на проекта;
- Липса на задълбоченост при изследването и описанието на бизнес процесите и данните;
- Не информирание на Бенефициера за всички потенциални проблеми, които биха могли да възникнат в хода на изпълнение на дейностите;
- Риск за администриране на системата след изтичане на периода на извънгаранционната поддръжка.

6. ЕТАПИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА

6.1. Дейност 1 „Осигуряване на извънгаранционна базова поддръжка на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА)“

6.1.1. Обхват на извънгаранционната базова поддръжка

Изпълнителят следва да предоставя услугите по извънгаранционна базова поддръжка, като предоставя за своя сметка единна точка за достъп за приемане на телефонни и e-mail съобщения.

Дейностите по извънгаранционна базова поддръжка трябва да включват следния минимален обхват:

- Извършване на диагностика с цел осигуряване на правилното и безпроблемно функциониране на Системата;
- Регистриране на инцидент в Система за управление на заявки (СУЗ);
- Отстраняване на дефектите, открити в софтуерните и/или хардуерните модули;
- Възстановяването на работоспособността на Системата при евентуален срив;
- Предоставяне на консултации за идентифициране на проблеми в конфигурацията на ИТ средата (операционна система, база данни, middleware, хардуер и мрежи);
- Регулярен мониторинг на неразрешените инциденти, дефиниране на проблеми и оценка на ефектите върху договорените параметри на качеството за наличност и достъпност на Системата;
- Пълно документиране на разрешените инциденти, включително предприетите стъпки за разрешаването им, точното им класифициране, обратна връзка със засегнатите потребители относно предложеното решение, общо изразходвано време за разрешаване.

6.1.2. Управление на инциденти (incident management)

С цел осигуряване на работоспособността на Системата и повишаване на качеството на обслужване на потребителите ѝ в етапа на нейната експлоатация, Изпълнителят трябва да разработи процедури за бързо и ефективно регистриране на възникнали инциденти и безпроблемно им отстраняване.

Чрез процедурата за управление на инциденти се подпомага и координира работата на въвлечените в тази дейност функционални звена, които изпълняват следните задачи:

I-во ниво на поддръжка – за изпълнение на тези дейности се сформира екип от експерти на

Бенефициера. Задачите на екипа са да извършва дейности по наблюдение на Системата, регистриране, описание и обслужване на инциденти с цел улесняване идентифицирането на причините за възникване, първоначален анализ и класифициране на инциденти, ескалиране на заявки към II-ро ниво поддръжка, документиране на дейностите и изготвяне на доклади.

II-ро ниво на поддръжка – екипът се сформира от експерти на Изпълнителя или от експерти на Бенефициера и Изпълнителя, които разглеждат, анализират и отстраняват всички възникнали инциденти при спазване на процедурата. Екипът изпълнява следните задачи: обслужване на ескалираните от I-во ниво на поддръжка инциденти, анализирани и класифицирани на инциденти, разследване и диагностика на инцидента и установяване на средствата и каналите за разрешаване, разрешаване на инцидента и възстановяване на оперативността на всички засегнати компоненти, създаване на база данни за начинът на разрешаване на инцидентите, съдържаща информация както за временните решения (work around), така и за искания за промени;

III-то ниво на поддръжка – екипът се сформира от експерти на Изпълнителя, които разрешават инцидент, ескалиран от екипа на II-ро ниво на поддръжка, осигуряват безпроблемното функциониране на Системата, проактивно изследват инцидент с цел откриване на конкретната причина за възникването му, правят предложения за промени в компонентите, свързани с решаването на регистрирани проблеми, предоставят информация за процеса по управление на проблемите (Problem Management) относно взимане на мерки за предотвратяване повторемостта на инцидентите.

Процесът на управление на инциденти се осъществява чрез използване на Система за управление на заявки (Service/Help Desk), собственост на Изпълнителя, която гарантира разпознаването им, тяхната проследимост и причините за възникването им, позволява документиране, комуникиране и одобрение по идентификация, разследване и отстраняване на причини за възникване на инциденти и проблеми.

6.1.3. Управление на проблеми (УП) (problem management)

В периода на извънгаранционна поддръжка се включва процеса по управление на проблеми, целта на който е да минимизира и/или елиминира влиянието на инцидентите, причинени от грешки възникнали в компонентите на системите, платформите, функционалните звена и/или процесите, имащи пряко или косвено отношение към влошаване или невъзможност за предоставяне на услугите към крайните потребители. При УП, екипът от експерти на Изпълнителя трябва:

- да се фокусира върху идентифицирането на причините за възникване на инциденти (root- cause analysis), повторемостта на идентичните събития и инциденти, които водят до появата и съществуването на грешки.
- да извършва всички необходими дейности за диагностициране и анализирани на причините за възникване на инцидентите и определя начините и методите за разрешаване на проблемите, да дефинира, прилага и да носи пряка отговорност за прилагането на подходящи контролни процедури (Change Management/ Release Management) с цел безпроблемно и качествено имплементиране на одобреното постоянно или временно (work around) решение.
- да поддържа база данни инструмент за работа с нея, в която се вписват всички проблеми и съответните им решения (Knowledge Management and Known Error Data Base).
- да обхване двата основни процеса – реактивно и проактивно управление на проблемите, който е част от процеса на непрекъснато подобряване на услугите (Continuous Service Improvement).

6.1.4. Управление на качеството при отстраняване на инциденти и проблеми. Параметри на качеството.

Чрез извънгаранционна поддръжка Изпълнителят трябва да осигури гарантиране на работоспособността, на мрежовата и информационната сигурност, да поддържа непрекъснатост на работата на Системата, с което се обезпечава неприкосновеността и сигурността на обработваната информация.

Параметрите на качеството на услугите, които Изпълнителят предлага в периода на извънгаранционна поддръжка се изпълняват съгласно споразумение за нивото на предоставяните услуги към потребителите на АО (SLApm).

6.1.5. Минимални изисквания към параметрите на качеството

Системата трябва да работи в режим 7/24/365. Конкретните параметри, свързани с достигането на необходимото ниво на работоспособност през гаранционния период, са дадени в Таблицы от 1 до 5.

Таблица 1

Наличност на Системата в проценти и часове на годишна база				
Система	В рамките на работните часове	Максимално сумарно отпадане на Системата в работно време за една година	Извън рамките на работните часове	Максимално сумарно отпадане на Системата в извън работно време за една година
ИИСДА	99,50%	<15 часа	98,00%	<116 часа

Таблица 2

Планиране на прекъсвания (планирана недостъпност) на Системата		
Продължителност на планирана недостъпност		
< 1 час	от 1 до 6 часа	от 6 до 11 часа
По всяко време	Извън работните часове	В почивни дни или по време на официални празници
<u>Забележка:</u> (а) Ако планираното прекъсване може да надхвърли 11 часа трябва да се раздели на две (или повече прекъсвания), които не превишават 11 часа. (б) Работните часове са съгласно Таблица „Дефиниции”. (с) Цитираните в таблицата данни и системи са актуални към датата на изготвяне на настоящия документ. При настъпили промени, системите ще бъдат актуализирани.		
<u>Важно:</u> Обявяването на планирано прекъсване става посредством уведомяване на Бенефициера минимум 7 работни дни предварително. Уведомяването трябва да съдържа: - засегната/и система/и; - начална дата и час; - крайна дата и час; - причина.		

Таблица 3

Приоритети	
Приоритет	Въздействие върху работните процеси
1 Критичен	<u>Критично влияние</u> върху работните процеси. Изисква незабавно действие, като работата продължава до неговото отстраняване. - Пълно прекъсване на една или повече функционалности, предоставяни от администрацията, прекъсване работата на регистри, приложни програмни интерфейси; - Недостъпност до предоставяни функционалности на Системата, които пряко и съществено засягат ключови или голям брой потребители; - Висок риск от финансови загуби и/или засягане на имиджа на администрацията или негови контрагенти; - Създава висок риск за компрометиране на информация в Системата; - Нарушена комуникация в инфраструктурата на държавната администрация и с други държави членки на ЕС или на аналогични системи; - Риск за съществено прекъсване или излизане от строя на Системата; - Критична функционалност не функционира нормално или има критично и негативно отражение върху операциите на потребителите или системната среда във ведомството на АМС или в имиджа на същото или е възникнало непланирано преустановяване на достъпността.
2 Висок	<u>Съществено влияние</u> върху работните процеси. Изисква ангажиране на необходимите ресурси за отстраняването на проблема, като работата продължава в нормалните работни часове до неговото отстраняване. - Влошаване на качеството на предлагана услуга или достъп до такава, без пълно прекъсване; - Създаване на сериозен риск от възникване на инцидент с критичен приоритет; - Критична функционалност функционира непълноценно или има силно неблагоприятно отражение върху работните процеси вследствие на неприемлива производителност или генериране на грешни данни.
3 Среден	<u>Несъществено влияние</u> върху работните процеси. Изисква ангажиране на необходимите ресурси за отстраняване на проблема, като работата за неговото отстраняване е не-повече от 7 работни дни. - Ограничено въздействие върху работата на Системата, което засяга или създава неудобство за изпълнение на отделни функции, без да има цялостно отражение върху функциите ѝ. Забавяне на отстраняването му може да доведе до възникване на инцидент от по-високо ниво. - Нормалната производителност на Системата или част от него е влошена, но по-голяма част от функционалната му способност е незасегната.
4 Нисък	<u>Няма пряко влияние</u> върху работните процеси в момента на възникването му. Изисква ангажирането на необходимите ресурси за отстраняване на проблема, като работата за неговото отстраняване е не-повече от 14 работни дни - В момента липсва пряко влияние върху функционирането на Системата, но нерешаването му в определен срок крие потенциален риск от възникване на инцидент с по-висок приоритет. - Обикновено се свързва с подобряване на функционирането на услуга, предоставяна от Системата или развитието ѝ. - Отстраняването се планира съвместно с Бенефициера и е обект - на средносрочно планиране. Бенефициерът може да изисква информация или помощ по възможните решения.

Таблица 4

Параметри на качеството при отстраняване на инцидент				
Приоритет на инцидента	Време за реакция, тах	План за решение, тах	Начин на отстраняване	Срок за отстраняване на инцидента, тах
1	30 минути	2 ч.	В специална версия	6 часа
2	1 час	4 ч.	В специална версия	12 часа
3	1 работен ден	1 седмица	В следваща версия	7 работни дни
4	1 работен ден	1 седмица	В следваща версия	14 работни дни

Забележки:

- Приоритетите се определят от АМС, съгласно Таблица 3.
- За инциденти от 1 и 2 приоритет, ако за времето на отстраняване на проблема бъде намерено временно решение, с което изцяло се възстановява работоспособността на Системата, АМС може да снижи приоритета на инцидента без да го закрива.
- Всички, посочени в таблицата, времена започват да текат от момента на регистриране в Системата за управление на заявки (СУЗ) на Изпълнителя.
- При обективна невъзможност да бъдат спазени сроковете в таблицата, АМС може да ги промени за конкретен инцидент;

Таблица 5

Параметри на качеството при отстраняване на проблем				
Приоритет на проблема	Време за реакция, тах	План за решение, тах	Начин на отстраняване	Срок за отстраняване на проблема, тах
1	1 час	4 часа	В специална версия	24 часа
2	2 часа	24 часа	В специална версия	72 часа
3	1 работен ден	1 седмица	В следваща версия	7 работни дни
4	1 работен ден	1 седмица	В следваща версия	14 работни дни

Забележки:

- За инциденти от 1 и 2 приоритет, ако за времето на отстраняване на проблема бъде намерено временно решение, с което изцяло се възстановява работоспособността на Системата, АМС може да снижи приоритета на инцидента без да го закрива.
- Всички, посочени в таблицата, времена започват да текат от момента на регистриране в Системата за управление на заявки на Изпълнителя.

6.1.6. Дейности извън обхвата на извънгаранционната поддръжка

- Поддръжка на Хардуерното оборудване;
- Поддръжка на Комуникационното оборудване;
- Поддръжка на Системния софтуер на приложните сървъри, с изключение на случаите на преинсталиране и подмяна на сертификационните вериги;
- Поддръжка на Системния софтуер на сървърите за база данни.

6.2. Дейност 2 „Надграждане на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА)“

Функционален обхват на проекта

Разработка на нови функционалности на Системата и надграждане на съществуващи

Изпълнителят е необходимо да надгради специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА) като изискванията и промените към системата следва да възпроизведат/запазят логиката на действащата система при изпълнение на следните задължителни етапи:

- Етап 1 – Анализ на данните и изискванията и изготвяне на системен проект;
- Етап 2 – Разработване на софтуерно решение;
- Етап 3 – Тестване;
- Етап 4 – Внедряване;
- Етап 5 – Обучение;
- Етап 6 – Гаранционна поддръжка.

6.2.1. Анализ на данните и изискванията и изготвяне на системен проект

Изпълнителят трябва да изготви системен проект, който подлежи на одобрение от Бенефициера. В системния проект трябва да са описани всички изисквания за реализирането на системата. Изготвянето на системния проект включва следните основни задачи:

- Дефиниране на функционални изисквания и промени в системата;
- Дефиниране на нефункционални изисквания.

При документирането на изискванията, с цел постигане на яснота и стандартизация на документите, е необходимо да се използва стандартен език за описание на бизнес процеси – BPMN.

Системният проект подлежи на одобрение от Бенефициера. В случай на забележки, корекции или допълнения от страна на Бенефициера, Изпълнителят е длъжен да ги отрази в системния проект в срок не по-късно от 8 работни дни от получаването им.

Изпълнителят трябва да анализира надграждането на уеб услугите за интеграция с ЕИСУЧРДА, без да нарушава съществуваща в ИИСДА логика на интеграционните процеси, като подобри начина на взаимодействие и качеството на обменната информация. Към техническото предложение по настоящата ОП Участникът следва да приложи посочена от него концепция за реализиране на това изискване, в която ясно да са разписани стъпките и как този резултат ще доведе до създаване на устойчиво решение в един критичен за работата на ИИСДА процес.

В концепцията следва да бъде разписано как ще се реализират целите на интеграцията:

- Повишаване на бързодействието на зареждането на данни от ИИСДА в ЕИСУЧРДА.
- Развитие на функционалностите за обработка на нотификации за численост при прилагането им в Административния регистър
- Развитие на функционалностите за обработка на нотификации за конкурси в интеграционния обмен между ЕИСУЧРДА и ИИСДА.

Ревизиране и надграждане на интеграционния обмен на данни, които се зареждат в ИИСДА за автоматизирано попълване на отчетни форми за Годишния доклад на администрацията.

Приемането на изпълнението се извършва с подписването на прямо-предавателен протокол.

6.2.2. Разработване на софтуерното решение

Софтуерното решение следва да реализира описаното в СП във връзка с функционалността на системата, осигуряващи надграждане на специализирания софтуер на ИИСДА при спазване на изискванията по т.5. Функционалните изисквания и промени към системата следва да възпроизведат/запазят логиката на действащата система и при необходимост да бъде извършена миграция на данните от нея.

Етапът на разработка включва изпълнението на следните задачи:

- Разработка на софтуерно решение за реализиране на промените в ИИСДА, съгласно изискванията на настоящите технически параметри и системния проект;
- Изготвяне/актуализиране на необходимата техническа и експлоатационна документация.

Софтуерното решение подлежи на одобрение от Бенефициера.

Приемането на изпълнението се извършва с подписването на приемо-предавателен протокол.

6.2.3. Тестване

Изпълнителят трябва да проведе тестване на софтуерното решение в създадена за целта тестова среда, за да демонстрира, че изискванията са изпълнени.

Етапът на тестване на системата включва:

- Изготвяне на План за тестване и сценарии от вида стъпка по стъпка за провеждане на функционални и интеграционни тестове, и План за внедряване, съгласно които Бенефициера, съвместно с Изпълнителя, ще проведат приемателно тестване на системата.
- Провеждане на вътрешни тестове на Системата (в среда на разработчика).
- Надградения специализиран софтуер на ИИСДА трябва да работи в интеграция с ЕИСУЧРДА.

Целта на тези тестове е да се докаже безпроблемното функциониране на разработения надграден софтуер и да потвърди готовността за въвеждането му в реална експлоатация.

Етапът на тестване включва следните задачи:

- Провеждане на тестове за приемане (функционални и интеграционни) на софтуерното решение в тестова среда на АМС.
- Провеждане на тестове за натоварване (при необходимост).

На този етап от дейността се отстраняват разминаванията между изискванията и функционалността на системата, както и на откритите софтуерни грешки. Приемателните тестове трябва да удостоверяват изпълнението на изискванията към системата, залегнали в СП. Резултатите от тестването се отразяват в протокол от приемни изпитвания, с приложени резултати от тестовите сценарии, удостоверяващ успешно преминало приемателно тестване.

Приемането на изпълнението се извършва с подписването на приемо-предавателен протокол и протокол от приемни изпитвания с приложени резултати от тестовите сценарии, удостоверяващ, че тестовите са преминали успешно и адаптираната система отговаря на изискванията, залегнали в СП.

6.2.4. Внедряване

Изпълнителят трябва да внедри софтуерното решение в информационната и комуникационна среда, използвана от АМС. Това включва инсталиране, конфигуриране и настройка на програмните компоненти на системата в условията на експлоатационната среда на ИИСДА.

Изпълнителят трябва да предостави:

- Техническа документация на ИИСДА, която ще обезпечи последващото развитие на системата;
- Потребителска документация за всеки от модулите за служителите, които ще въведат информация и за служителите от администрацията на МС;
- Ръководство за администриране и наблюдение на ИИСДА;
- Актуалния сорс код на системата.

Внедряването на софтуерното решение ще се извърши, съгласувано с Бенефициера.

6.2.5. Обучение

В рамките на дейността по надграждане на специализирания софтуер на ИИСДА Изпълнителят трябва да разработи план за обучение с описан набор от всички дейности по обучение на потребители (служители на АМС) на ИИСДА, да осигури за своя сметка лектори и учебни материали.

Планът за обучение трябва да съдържа минимум следните реквизити:

- съдържание на обучението – теми;
- списък на всички необходими ресурси за организация и провеждане на обучението;
- места за провеждане на обучението – онлайн през уеб базирана платформа;
- времеви график.

Изпълнителят трябва да организира и да проведе обучения за следните групи потребители на ИИСДА:

- Служители от АМС – до 10 служители.

Обучението се приема с подписване на приемо-предавателен протокол.

6.2.6. Гаранционна поддръжка

По време на гаранционната поддръжка трябва да бъде осигурена експлоатационната годност на софтуера и ефективното му използване от АМС, в случай, че настъпят явни отклонения от нормалните експлоатационни характеристики, заложи в системния проект, съгласно изискванията по т. 6.2.1.

7. ОБЩИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ В ДЪРЖАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ

Всички информационни системи и софтуерните компоненти в администрацията, в т.ч. регистри, интернет страници, вътрешни информационни системи, потребителски интерфейси към съществуващи системи, системи за предоставяне на електронни административни услуги и за електронен документооборот, трябва да отговарят на изискванията на Закона за електронното управление, Закона за киберсигурност, Закона за достъп до обществена информация и Закона за достъп до пространствени данни и подзаконовата нормативна база към тях. Неизпълнението на тези изисквания от страна на изпълнителите по договори за разработка и/ или надграждане на информационни системи/ регистри/ ЕАУ е основание за неприемане на разработеното софтуерно решение от страна на Бенефициера.

7.1. Функционални изисквания към информационната система

7.1.1. Интеграция с външни информационни системи

За реализиране на основни бизнес процеси Системата трябва да поддържа интеграция в реално време с хоризонталните и централните информационни системи на електронното управление, както следва:

Интеграция с хоризонталните системи на ЕУ

Интеграцията на Системата с хоризонталните системи за електронно управление се осъществява чрез разработване и внедряване на служебен интерфейс за обмен на данни, както следва:

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
F1	Информационна система за електронна автентикация версия 2.0	Задължително, до влизане в сила на Националната схема за електронна идентификация по ЗЕИ.	Разработката не касае реализиране на вход с еАвтентикация

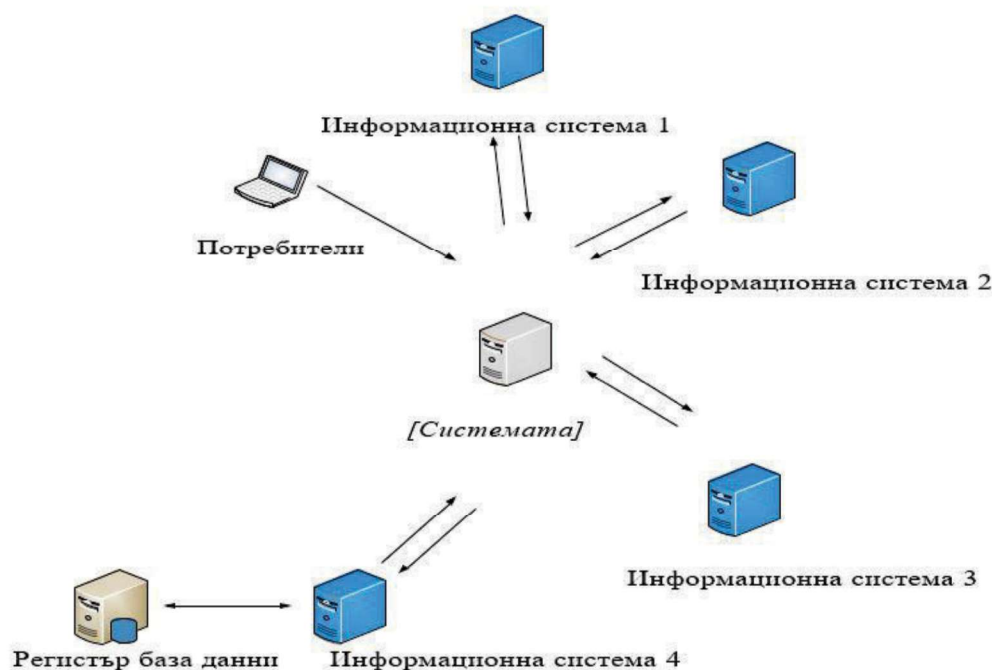
Код	Описание	Приложимост	Забележка*
F2	Информационна система за сигурно електронно връчване	Задължително, ако е приложимо.	
F3	Информационна система за електронно плащане	Задължително за информационни системи, чрез които се извършват плащания на такси за ЕАУ с ниво на електронизация 4 и други задължения.	През Системата не се предоставят ЕАУ и ЕУ и не е необходима интеграция с електронно плащане
F4	Информационна система за електронни форми	Задължително, ако е приложимо.	
F5	Информационна система за е-валидация	Задължително, ако е приложимо.	

Интеграция с други информационни системи

- ЕИСУЧРДА;
- ИИСДА предоставя веб услуги за предоставяне на данни.

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
F6	Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА), в частност Регистъра на услугите, в който се вписват допустимите заявители и получатели на административни услуги - например: проверка на достъпа до съответните обстоятелства, посочване на идентификатор на конкретна административна услуга, за която е нужно извличането на съответните обстоятелства от регистрите;	Задължително, ако чрез Системата се предлагат ЕАУ.	Системата не предлага ЕАУ
F7	При реализиране на системи за документооборот на административните органи, касаеща обмена на електронни документи, интеграцията да се извършва съгласно технически протокол, който позволява ○ обмен на документи между различни системи за документооборот в различни администрации; ○ проследяване на движението на документа и етапа на процедурата по разглеждането или съставянето му.	Задължително, ако е приложимо.	Системата не предлага система за документооборот

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
F8	Интеграциите с външни информационни системи и регистри трябва да се реализира чрез стандартен интеграционен слой, съгласно действащите изисквания за оперативна съвместимост	Задължително	

7.1.2. Използване на интеграционния слой на електронното управление
Интеграция на Системата чрез използване на интеграционния слой на ЕУ, включващ:

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
F9	Интеграционна шина за обмен на справочна и удостоверителна информация (RegiX): - В случай, че Системата се явява първичен регистър на данни, с цел присъединяване към интеграционната шина и в следствие използването на първичните данни от други АО, е необходимо да се предвиди разработката на адаптер, който да се реализира съгласно стандарта, публикуван на Портала за електронно управление, в раздел „Разработчици“; - При условие, че Системата използва данни от ПАД, трябва да бъде предвидена интеграция с първични регистри чрез	Задължително	Системата не предвижда разработката на вътрешни електронни административни услуги.

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
	стандартен междинен слой или чрез националната схема за електронна идентификация – конкретната реализация трябва да бъде одобрена от Бенефициера след приключване на етапа на бизнес-анализ.		
F10	Интеграционна шина за обмен на електронни документи	Задължително, когато се обменят електронни документи чрез документооборотни системи.	Разработката не касае обмен на документи чрез документооборотни системи
F11	Интеграционна шина за достъп и управление на ИТ услуги и данни на МЕУ	Препоръчително	
F12	Информационна система за централизирано поддържане на регистри	Задължително, когато се изграждат регистри, които са били водени на хартия и не са включени в графика за привеждане на регистрите на АО в съответствие със ЗЕУ чрез ИСЦИПР (ПМС 232/20.11.2023 г)	Неприложимо. Разработката не предвижда изграждане на регистри.
F13	Да се реализира служебен интерфейс за автоматизиран онлайн обмен на данни и предоставяне на вътрешни електронни административни услуги.	Задължително	Системата не предвижда разработката на вътрешни електронни административни услуги.
F14	Трябва да бъде разработен и внедрен служебен онлайн интерфейс за автоматизирано машинно поискване и предаване на история на изпълнените транзакции по машинен обмен на данни, предоставените електронни услуги и начислени такси, към информационни системи на други публични институции и доставчици на обществени услуги, с оглед предоставяне на КАО, съгласно действащите изисквания за оперативна	Задължително, ако е приложимо.	Системата не предвижда разработката на вътрешни електронни административни услуги.

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
	съвместимост.		

7.1.3. Технически изисквания към интерфейсите

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
F15	Служебните онлайн интерфейси трябва да се предоставят като уеб-услуги (web- services) и да осигуряват достатъчна мащабируемост и производителност за обслужване на синхронни заявки (sync pull) в реално време, с максимално време за отговор на заявки под 1 секунда за 95% от заявките, които не включват запитвания до регистри и външни системи.	Задължително	
F16	Необходимо е да бъде разработен и внедрен служебен онлайн интерфейс за автоматизирано изпращане на транзакционна история към системата за електронна идентификация, съгласно действащите изисквания за оперативна съвместимост.	Задължително	
F17	Трябва да бъде разработен и внедрен служебен онлайн интерфейс за електронни разплащания чрез интеграция с Централен виртуален ПОС терминал, позволяващ заплащане на такси за ЕАУ и други по електронен път без дължими преводни такси и комисиони.	Задължително за информационни системи, чрез които се извършват плащания на такси за ЕАУ с ниво на електронизация 4 и други задължения	Системата не предвижда разработката на ЕАУ и заплащане на такси.
F18	Всички публични и служебни онлайн интерфейси трябва да бъдат реализирани с поддръжка на режими „push” и „pull”, в асинхронен и синхронен вариант – практическото прилагане на всяка от комбинациите трябва да бъде определено на етап бизнес-анализ и да бъдат съобразени реалните казуси (use cases), които всеки интерфейс обслужва.	Ако е приложимо	
F19	Трябва да се реализира интегриране на модул за разпределен кохерентен кеш	Задължително	

	(Distributed Caching) на „горещите данни“, които Системата получава и/или които се обменят през служебните онлайн интерфейси, като логиката на Системата трябва гарантира кохерентност (Cache Coherency) между кешираните данни и данните, съхранявани в базите данни.		
F20	Да бъде предвидено създаването и поддържането на тестова среда, достъпна за използване и извършване на интеграционни тестове от разработчици на информационни системи, включително такива, изпълняващи дейности за други администрации или за бизнеса, с цел по-лесно и устойчиво интегриране на съществуващите и бъдещи информационни системи.	Задължително	

7.1.4. Електронна идентификация на потребителите

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
F21	Електронната идентификация на всички потребители трябва да бъде реализирана в съответствие с изискванията на Регламент ЕС 910/2014 и ЗЕИ.	Задължително	
F22	До влизане в сила на националната схема за електронна идентификация по ЗЕИ в Системата трябва да бъде осъществена интеграция с хоризонталната система на електронното управление – е-автентикация v2.0, която поддържа интеграция с външни доставчици на идентичност, съгласно §5 от Преходни и Заключителни разпоредби на НОИИСРЕАУ. Реализацията на интеграцията трябва да бъде осъществена по стандартни протоколи SAML 2.0 и/или OpenID Connect.	Задължително	Разработката не касае интеграция с хоризонталната система на електронното управление – е-автентикация v2.0
F23	Системата трябва да поддържа и стандартен подход за регистрация на потребители с потребителско име и парола - за потребители, които нямат издадени удостоверения за електронна идентичност, и за потребители, които желаят да продължат да използват електронни административни услуги с КЕП.	Препоръчително	Достъпът следва да бъде с високо ниво на осигуреност - КЕП
Процес по регистрация на потребители			
F24	Да се предостави възможност за визуализиране на информацията относно стъпките по регистрация и информация във връзка с процеса за	Задължително	

	потвърждаване на регистрацията и активиране на потребителския профил. Съвети към потребителите за проверка на настройките на имейл клиентите, свързани с блокиране на спам, и съвети за включване на домейна на АМС в "бял списък".		
F25	Да има възможност за избор на потребителско име с контекстна валидация на полетата (in-line validation), включително и за избраното потребителско име и визуализиране на сложността на паролата като "слаба", "нормална" и "силна".	Препоръчително	Достъпът следва да бъде с високо ниво на осигуреност - КЕП
F26	Да се реализира функционалност за потвърждение и активиране на регистрацията чрез изпращане на съобщение до регистрирания имейл адрес на потребителя, с еднократно генериран токен с ограничена времева валидност за потвърждение на регистрацията. Възможност за последващо препращане на имейла за потвърждение, в случай че е бил блокиран от системата на потребителя.	Задължително	Посоченото изискване не е предмет на разработката.
F27	При реализиране на вход в Системата с удостоверение за електронна идентичност, по Националната схема за електронна идентификация по ЗЕИ, Системата трябва да използва потребителския профил, създаден в нея, чрез интерфейси и по протоколи съгласно подзаконовата нормативна уредба към Закона за електронната идентификация. В случай че даден потребител има регистриран потребителски профил в Системата, който е създаден преди въвеждането на националната схема за електронна идентификация, Системата трябва да предлага на потребителя възможност за "сливане" на профилите и асоцииране на локалния профил с този от националната система за електронна идентификация. Допустимо е Системата да поддържа и допълнителни данни и метаданни за потребителите, но само такива, които не са включени като реквизити в централизирания профил на потребителя в системата за електронна идентификация.	Задължително	Посоченото изискване не е предмет на разработката.
F28	Системата трябва да се съобразява с предпочитанията на потребителите, дефинирани в потребителските им профили в системата за електронна идентификация, по отношение на предпочитаните	Задължително	Посоченото изискване не е предмет на разработката.

	комуникационни канали и канали за получаване на нотификации		
--	---	--	--

7.1.5. Отворени данни

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
F29	Трябва да бъде разработен и внедрен автоматизиран интерфейс за осигуряване на свободен публичен автоматизиран достъп до документите, информацията и данните в Системата (наричани заедно „данните“). Интерфейсът трябва да осигурява достъп до данните в машинночетим, отворен формат, съгласно всички изисквания на Директива 2013/37/ЕС за повторна употреба на информацията в общественния сектор и на Закона за достъп до обществена информация.	Задължително за системи, които предоставят данни по ЗДОИ	
F30	Трябва да бъде разработен и внедрен онлайн интерфейс за предоставяне на пространствени данни, в машинночетим, отворен формат и интеграция с Националния портал за достъп до пространствени данни, съгласно всички изисквания на Директива 2007/2/ЕО и Закона за достъп до пространствени данни. Трябва да се поддържат всички набори от данни, които са изискуеми по Директива 2007/2/ЕО и за които АМС се явява първичен администратор на данните.	Задължително за ИС, които обработват пространствени данни	Разработка на системата не предвижда да работи или обработва пространствени данни
F31	Да бъде предвидена разработката и внедряването на отворени онлайн интерфейси и практически механизми, които да улеснят търсенето и достъпа до данни, които са на разположение за повторна употреба, като например списъци с основни документи и съответните метаданни, достъпни онлайн и в машинночетим формат, както и интеграция с Портала за отворени данни https://data.egov.bg/ , който съдържа връзки и метаданни за списъците с материали, съгласно изискванията на Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ).	Задължително за системи, които предоставят данни по ЗДОИ	
F32	Трябва да се разработи и да се поддържа актуално публично описание на всички служебни и отворени интерфейси, отворените формати за данни, заедно с историята на промените в тях, в структуриран машинночетим формат.	Задължително	
F33	Трябва да се разработят процеси по предоставяне на данни в отворен, машинночетим формат заедно със съответните	Задължително	

	метаданни. Форматите и метаданните следва да съответстват на официалните отворени стандарти.		
--	--	--	--

7.1.6. Формиране на изгледи

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
F34	Потребителите на Системата трябва да получават разрези на информацията чрез филтриране, пренареждане и агрегиране на данните. Резултатът се представя чрез: • Визуализиране на таблици; • Графична визуализация на екран; • Експорт на данни в един или в няколко от изброените формати – ODF, Excel, PDF, HTML, TXT, XML, CSV и запис върху електронен носител.	Задължително	

7.1.7. Администриране на системата

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
F35	Системата трябва да осигурява администриране на потребителите и правата за достъп чрез административен панел, с който администраторите на системата да създават профили, управляват, назначават, отнемат роли и права на потребителите.	Задължително	

7.2. Нефункционални изисквания към информационната система

7.2.1. Авторски права и изходен код

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
NF1	Всички компютърни програми, които се разработват за реализиране на Системата, трябва да отговарят на критериите и изискванията за софтуер с отворен код.	Задължително	
NF2	Всички авторски и сродни права върху произведения, обект на закрила на Закона за авторското право и сродните му права, включително, но не само, компютърните програми, техният изходен програмен код, структурата и дизайнът на интерфейсите и базите данни, чието разработване е включено в предмета на проекта, възникват за АМС в пълен обем без ограничения в използването, изменението и разпространението им и представляват произведения, създадени по поръчка на АМС съгласно чл. 42, ал. 1 от Закона за авторското право и сродните му права.	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
NF3	Приложимите и допустими лицензи за софтуер с отворен код са: • GPL (General Public License) 3.0; • LGPL (Lesser General Public License); • AGPL (Affero General Public License); • Apache License 2.0; • New BSD license; • MIT License; • Mozilla Public License 2.0 • EUPL (European Union Public License).	Задължително	
NF4	Исходният код (Source Code), разработван по проекта, както и цялата техническа документация трябва да бъдат публично достъпни онлайн като софтуер с отворен код от първия ден на разработка чрез използване на система за контрол на версиите и хранилището по глава шеста, раздел IV „Хранилище за изходен код“ от НОИИСРЕАУ.	Задължително	
NF5	Избраният подход за изграждане на резултатния продукт (Системата) трябва да бъде описан стъпка по стъпка в техническото предложение на участниците. Да се изследва възможността резултатният продукт (Системата) да се изгради частично (библиотеки, пакети, модули) или изцяло на базата на съществуващи софтуерни решения, които са софтуер с отворен код. Когато е финансово оправдано, да се предпочита този подход пред изграждането на собствено софтуерно решение в цялост, от нулата.	Задължително	
NF6	Да бъде предвидено използването на Система за контрол на версиите и цялата информация за главното копие на хранилището, прието за оригинален и централен източник на съдържанието, да бъде достъпна публично, онлайн, в реално време.	Задължително	

7.2.2. Системна и приложна архитектура

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
NF7	Системата трябва да бъде реализирана като разпределена модулна информационна система. Системата трябва да бъде реализирана със стандартни технологии и да поддържа общоприети комуникационни стандарти, които ще гарантират съвместимост на Системата с бъдещи разработки. Съществуващите модули/функционалности	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
	трябва да бъдат рефакторирани и/ или надградени по начин, който да осигури изпълнението на настоящето изискване.		
NF8	Бизнес процесите и услугите трябва да бъдат проектирани колкото се може по- независимо с цел по-лесно надграждане, разширяване и обслужване. Системата трябва да е максимално параметризирана и да позволява настройка и промяна на параметрите през служебен (администраторски) потребителски интерфейс; Трябва да бъде реализирана функционалност за текущ мониторинг, анализ и контрол на изпълнението на бизнес процесите в Системата.	Препоръчително	
NF9	При разработката, тестването и внедряването на Системата Изпълнителят трябва да прилага наложени се архитектурни (SOA, MVC или еквивалентни) модели и дизайн-шаблони, както и принципите на обектно ориентирания подход за разработка на софтуерни приложения. Системата трябва да бъде реализирана със софтуерна архитектура, ориентирана към услуги - Service Oriented Architecture (SOA).	Задължително	
NF10	Взаимодействията между отделните модули в Системата и интеграциите с външни информационни системи трябва да се реализират и опишат под формата на уеб-услуги (Web Services), които да са достъпни за ползване от други системи в държавната администрация, а за определени услуги – и за гражданите и бизнеса. За всеки от отделните модули/ функционалности на Системата следва да се реализират и опишат приложни програмни интерфейси – Application Programming Interfaces (API). Приложните програмни интерфейси трябва да са достъпни и за интеграция на нови модули и други вътрешни или външни системи.	Задължително	
NF11	Приложните програмни интерфейси и информационните обекти задължително да поддържат атрибут за версия.	Задължително	
NF12	Програмните интерфейси, изискуемите метаданни и атрибути за версия и достъп до стари версии трябва задължително да са	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
	налични и готови за използване минимум 24 месеца след публикуване на нова версия.		
NF13	Версията на програмните интерфейси, представени чрез уеб-услуги, трябва да поддържа версията по един или няколко от следните начини: • Като част от URL-а; • Като GET параметър; • Като HTTP header (Асепт или друг).	Задължително	
NF14	За всеки отделен приложен програмен интерфейс трябва да бъде разработен софтуерен комплект за интеграция (SDK) на поне две от популярните развойни платформи (.NET, Java, PHP).	Задължително	
NF15	Системата трябва да осигурява възможности за разширяване, резервиране и балансиране на натоварването между множество инстанции на сървъри с еднаква роля.	Задължително	
NF16	При разработването на Системата трябва да се предвидят възможни промени, продиктувани от непрекъснато променящата се нормативна, бизнес и технологична среда. Основно изискване се явява необходимостта информационната система да бъде разработена като гъвкава и лесно адаптивна, като отчита законодателни, административни, структурни или организационни промени, водещи до промени в работните процеси.	Задължително	
NF17	Изпълнителят трябва да осигури механизми за реализиране на бъдещи промени в Системата без промяна на съществуващия програмен код. Когато това не е възможно, времето за промяна, компилиране и пускане в експлоатация трябва да е сведено до минимум. Бъдещото развитие на Системата ще се налага във връзка с промени в правната рамка, промени в модела на работа на потребителите, промени във външни системи, интегрирани със Системата, отстраняване на констатирани проблеми, промени в модела на обслужване и др. Такива промени ще се извършват през целия период на експлоатация на Системата, включително и по време на гаранционния период.	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
NF18	Архитектурата на Системата и всички софтуерни компоненти (системни и приложни) трябва да бъдат така подбрани и/или разработени, че да осигуряват работоспособност и отказоустойчивост на Системата, както и недискриминационно инсталиране (без различни условия за инсталиране върху физическа и виртуална среда) и опериране в продуктивен режим, върху виртуална инфраструктура, съответно върху Държавния хибриден частен облак (ДХЧО).	Задължително	
NF19	Мрежата на държавната администрация (EECM) ще бъде използвана като основна комуникационна среда и като основен доставчик на защитен Интернет капацитет (Clean Pipe) – изискванията на софтуерните компоненти по отношение на използвани комуникационни протоколи, TCP портове и пр. трябва да бъдат детайлно документирани от Изпълнителя, за да се осигури максимална защита от хакерски атаки и външни прониквания чрез прилагане на подходящи политики за мрежова и информационна сигурност от АМС в инфраструктурата на Държавния хибриден частен облак и EECM.	Задължително	
NF20	За търсене трябва да се използват системи за пълнотекстово търсене (например Solr, Elastic Search). Не се допуска използването на индекси за пълнотекстово търсене в СУБД.	Задължително	
NF21	Системата трябва да бъде разработена така, че да позволява използването ѝ от много различни институции (т.нар. multitenancy), като за използване от нова институция не трябва да се изисква нова инсталация.	Задължително, ако е приложимо	
NF22	Трябва да бъде създаден административен интерфейс, чрез който може да бъде извършвана конфигурацията на софтуера.	Задължително	
NF23	Всеки обект в системата трябва да има уникален идентификатор.	Задължително	
NF24	Записите в регистрите не трябва да подлежат на изтриване или на промяна, а всяко изтриване или промяна трябва да представлява нов запис	Задължително	

7.2.3. Повторно използване (преизползване) на ресурси и готови разработки

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
NF25	Проектът следва максимално да преизползва налични публично достъпни инструменти, библиотеки и платформи с отворен код. За реализацията на Системата следва да се използват в максимална степен софтуерни библиотеки и продукти с отворен код.	Задължително	
NF26	Участникът следва да представи базов списък със свободните компоненти и средства, които възнамерява да използва. Отворените проекти трябва да отговарят на следните критерии: • За разработката им да се използва система за управление на версиите на кода и да е наличен механизъм за съобщаване на несъответствия и приемане на допълнения; • Да имат разработена техническа документация за актуалната стабилна версия; • Да имат повече от един активен програмист, работещ по развитието им; • Да имат възможност за предоставяне на комерсиална поддръжка; • Да нямат намаляваща от година на година активност; По възможност проектите да са подкрепени от организации с идеална цел, държавни или комерсиални организации; • По възможност проектите да имат разработени unit tests с code coverage над 50%, а проектът да използва Continuous Integration (CI) подходи – build bots, unit tests run, регулярно използване на статични/динамични анализатори на кода и др.	Задължително	
NF27	Използването на софтуер със затворен код и на инструменти, библиотеки, продукти и системи с платен лиценз става за сметка на Изпълнителя, като е допустимо в случаите, когато липсва подходяща свободна алтернатива с необходимата функционалност или тя не отговаря на горните условия.	Задължително	
NF28	Ако Изпълнителят предложи внедряване на Системата чрез използване на софтуерно решение със затворен код, то той трябва да обоснове, че това решение е икономически по-изгодно, отколкото	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
	разработка на софтуерно решение с отворен код.		
NF29	Изпълнителят трябва да осигури поддръжка от комерсиална организация, развиваща основните отворени продукти, които ще бъдат използвани като минимум за операционните системи и софтуерните продукти за управление на базите данни.	Препоръчително	
NF30	При използването на свободни имплементации на софтуерни библиотеки е необходимо да се организира копие (fork) на съответното хранилище в общото хранилище за проекти с отворен код, финансирани с публични средства в България (https://git.egov.bg/explore/projects). Използващите свободните библиотеки компоненти задават за "upstream repo" хранилищата, като задължително се реферира използваната версия/ commit identifier.	Задължително	
NF31	Когато се налага промяна в изходния код на използван софтуерен компонент, промените трябва да се извършват във fork хранилището в съответствие с изискванията на основния проект. Изпълнителят трябва да извърши необходимите действия за включване на направените промени в основния проект чрез "pull requests" и извършване на необходимите изисквани от разработчиците на основния проект промени до приемането им. Тези дейности трябва да бъдат извършвани по време на целия проект. При установяване на наличие на нови версии на използваните проекти се извършва анализ на влиянието върху настоящата система. В случаите, при които се оптимизира използвана функционалност, отстраняват се пропуски в сигурността, стабилността или бързодействието, новата версия се извлича и използва след успешното изпълнение на интеграционните тестове.	Задължително	

7.2.4. Изграждане и поддръжка на множество среди

Изпълнителят трябва да изгради и да поддържа минимум следните логически разделени и:

Среда	Описание
Среда за развойна дейност (Development)	Чрез Development средата се осигурява работата по разработката, усъвършенстването и развитието на Системата. В тази среда са налични и допълнителните софтуерни системи и инсталации, необходими за управление на разработката – continuous integration средства, системи за автоматизирано тестване и др.
Staging	Чрез Staging средата се извършват тестове преди разгръщане на нова версия от Development средата върху Production средата. В нея се извършват всички интеграционни тестове, както и тестовите за натоварване.
Тестова (Sandbox, Testing)	Чрез Sandbox средата всички, които трябва да се интегрират към Системата, могат да тестват интеграцията си, без да застрашават работата на продукционната среда.
Продукционна (Production)	Това е средата, която е публично достъпна за реална експлоатация и интеграция със съответните външни системи и услуги.

Управлението на средите трябва да става чрез автоматизирана система за провизиране и разгръщане на системните компоненти. При необходимост от страна на АМС, Изпълнителят трябва да съдейства за изграждането на нови системни среди.

Изпълнителят може да предложи изграждането на допълнителни среди според спецификите на предложеното решение.

7.2.5. Процес на разработка, тестване и разгръщане

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
NF32	Процесите, свързани с развитието на Системата, трябва да гарантират висока прозрачност и възможност за обществен контрол над всички разработки по проекта. Изграждането на доверие в гражданите и в бизнеса налага радикално по-висока публичност и прозрачност чрез отворена разработка и публикуването на системите компоненти под отворен лиценз от самото начало на разработката. По този начин те биха могли да съдействат в процесите по развитие и тестване на разработките през целия им жизнен цикъл.	Задължително	
NF33	Всички софтуерни приложения, системи, подсистеми, библиотеки и компоненти, които са необходими за реализацията на Системата, трябва да бъдат разработвани като софтуер с отворен код и да бъдат достъпни в публично хранилище. Към настоящия момент следва да се използва общото хранилище за проекти с отворен код, финансирани с публични средства в България (https://git.egov.bg/explore/projects). В случай, че върху част от компонентите, нужни за компилация, има авторски права, те могат да бъдат или в отделно хранилище с подходящия за това лиценз или за тях	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
	трябва да бъде предоставен заместващ „mock up“ компонент, така че да не се нарушава компилацията на проекта.		
NF34	За всеки един разработван компонент Изпълнителят трябва да покрие следните изисквания за гарантиране на качеството на извършваната разработка и на крайния продукт: - Документиране на Системата в изходния код, минимум на ниво процедура/функция/клас; - Покритие на минимум 50% от изходния код на новите функционалности и 20% от съществуващите с функционални тестове; - Използване на continuous integration практики; - Използване на dependency management. - Участникът трябва да опише подхода си стъпка по стъпка за покриване на изискванията.	Задължително	
NF35	Във всеки един компонент на Системата, който се build-ва и подготвя за инсталация deployment), е необходимо да присъстват следните реквизити: - Дата и час на build; - Място/среда на build; - Потребител извършил/стартирал build процеса. Идентификатор на ревизията от кодовото хранилище на компонента, срещу която се извършва build-ът.	Задължително	

7.2.6. Бързодействие и мащабируемост

Контрол на натоварването и защита от DoS/ DDoS атаки

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
NF36	Системата трябва да поддържа на приложно ниво "Rate Limiting" и/или "Throttling" на заявки от един и същ клиентски адрес както към страниците с уеб-съдържание, така и по отношение на заявките към приложните програмни интерфейси, достъпни публично или служебно като уеб-услуги (Web Services) и служебни интерфейси.	Задължително	
NF37	Системата трябва да позволява конфигуриране от страна на администраторите на лимитите за отделни страници, уеб-услуги и ресурси, които се достъпват с отделен URL/URI.	Задължително	
NF38	Системата трябва да поддържа възможност за конфигуриране на различни лимити за конкретни автентикирани потребители (напр. системи на други администрации) и трябва да предоставя възможност	Задължително	

	за генериране на справки и статистики за броя заявки по ресурси и услуги.		
--	---	--	--

Кохерентно кеширане на данни и заявки

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
NF39	Отделните информационни системи, подсистеми и интерфейси трябва да бъдат проектирани и да използват системи за разпределен кохерентен кеш в случаите, в които това би довело до подобряване на производителността и мащабируемостта, чрез спестяване на заявки към СУБД или файловите системи на сървърите.	Задължително	
NF40	Изпълнителят трябва да опише детайлно подхода и използваните механизми и технологии за реализация на разпределения кохерентен кеш, както и системните компоненти, които ще използват разпределения кеш.	Задължително	
NF41	Разпределеният кохерентен кеш трябва да поддържа възможност за компресия на подходящите за това данни – например тези от текстов тип; компресирането на данни може да бъде реализирано и на приложно ниво.	Задължително	
NF42	Използваният алгоритъм за създаване на ключове за съхранение/намиране на данни в кеша не трябва да допуска колизии и трябва оптимално да използва процесорните ресурси за генериране на хешове.	Задължително	
NF43	Изпълнителят трябва да подбере подходящи софтуерни решения с отворен код за реализиране на буфериране и кеширане на данните в оперативната памет на сървърите. В зависимост от конкретните приложни случаи (Use Cases) е допустимо да се използват и внедрят различни технологии, които покриват по-добре конкретните нужди – например решения като Memcached или Redis в комбинация с Redis GeoAPI могат да осигурят порядъци по-висока мащабируемост и производителност за често достъпвани оперативни данни, номенклатурни данни или документи.	Задължително	
NF44	Като минимум разпределен кохерентен кеш трябва да се предвиди при: - Извличане на информация от номенклатури и атомични данни за статус и актуално състояние на партии от регистри в информационните системи; - Извличане на информация от предефинирани периодични справки;	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
	- Информация от лога на транзакциите при достъп с електронно-ИД до дадена услуга; - Информация за извършените плащания; - Други, които са идентифицирани на етап бизнес и системен анализ. От кеша следва да бъдат изключени прикачени файлове и големи по обем резултати от справки.		

Бързодействие

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
NF45	При визуализация на уеб-страници системите трябва да осигуряват висока производителност и минимално време за отговор на заявки - средното време за заявка трябва да бъде по-малко от 1 секунда, с максимум 1 секунда стандартно отклонение за 95% от заявките, без да се включва мрежовото времезакъснение (Network Latency) при транспорт на пакети между клиента и сървъра <i>[В случай че функционалните изисквания предвиждат визуализация на справки или сложни електронни документи, изискването се адаптира, като се съобразява спецификата на функционалността]</i>. Трябва да бъдат създадени тестове за натоварване.	Задължително	

Използване на HTTP/2

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
NF46	С оглед намаляване на служебния трафик, времената за отговор и натоварването на сървърите следва да се използва HTTP/2 протокол при предоставяне на публични потребителски интерфейси с включени като минимум следните възможности: - Включена header compression; - Използване на brotli алгоритъм за компресия; - Включен HTTP pipelining; - HTTP/2 Server push, приоритизиращ специфични компоненти, изграждащи страниците (CSS, JavaScript файлове и др.).	Задължително	
NF47	Публичните потребителски интерфейси трябва да поддържат адаптивен избор на TLS cipher suites според вида на процесорната архитектура на клиентското устройство - AES-GCM за x86 работни станции и преносими компютри (с налични AES-NI CPU разширения), и	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
	ChaCha20/Poly1305 за мобилни устройства (основно базирани на ARM процесори).		
NF48	Ако клиентският браузър/клиент не поддържа HTTP/2, трябва да бъде предвиден fall-back механизъм към HTTP/1.1. Тази възможност трябва да може лесно да се реконфигурира в бъдеще и да отпадне, когато браузърите/клиентите, неподдържащи HTTP/2, станат незначителен процент.	Задължително	

Подписване на документи

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
NF49	При реализацията на електронно подписване с всички видове електронен подпис трябва да се подписва сигурен хеш-ключ, генериран на базата на образа/съдържанието, а не да се подписва цялото съдържание.	Задължително	Неприложимо
NF50	Минимално допустимият алгоритъм за хеширане, който трябва да се използва при електронно подписване, е SHA-256. В случаите, в които не се подписва уеб съдържание (например документи, файлове и др.), е необходимо да се реализира поточно хеширане, като се избягва зареждането на цялото съдържание в оперативната памет.	Задължително	Неприложимо
NF51	Системата трябва да поддържа подписване на електронни изявления и електронни документи и с електронни подписи, издадени от Доставчици на удостоверителни услуги в ЕС, които отговарят на изискванията за унифициран профил на електронните подписи, съгласно подзаконовите правила към Регламент ЕС 910/2014, които влизат в сила и са задължителни от 1 януари 2017 г.	Задължително	Неприложимо
NF52	Трябва да бъдат анализирани техническите възможности за реализиране на подписване на електронни изявления и документи без използване на Java аplet и без да се изисква от потребителите да инсталират Java Runtime, като по този начин се осигури максимална съвместимост на процеса на подписване с всички съвременни браузъри. Такава реализация може да бъде осъществена чрез: • използване на стандартни компоненти с отворен код, отговарящи на горните условия, които са разработени по други проекти на държавната администрация и са достъпни в хранилището,	Задължително	Неприложимо

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
	поддържано от Министерство на електронното управление – при наличие на такива компоненти в хранилището те трябва да се преизползват и само да бъдат интегрирани в Системата; използване на плъгин-модули с отворен код, достъпни за най-разпространените браузъри (Browser Plug-ins), които са адаптирани и поддържат унифицираните профили на електронните подписи, издавани от доставчик на удостоверителни услуги в ЕС, и съответните драйвери за крайни устройства за четене на сигурни носители или по стандартизиран в националната нормативна уредба протокол за подписване извън браузъра; чрез интеграция с услуги за отдалечено подписване, предлагани от доставчици на удостоверителни услуги в ЕС.		

Качество и сигурност на програмните продукти и приложенията

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
NF53	Да бъде предвидено спазването на добри практики на софтуерната разработка – покритие на изходния код с тестове – над 60%, документиране на изходния код, използване на среда за непрекъсната интеграция (Continuous Integration), възможност за компилиране и пакетиране на продукта с една команда, възможност за инсталиране на нова версия на сървъра с една команда, система за управление на зависимостите (Dependency Management);	Задължително	
NF54	Публичните модули, които ще предоставят информация и електронни услуги в Интернет, трябва да отговарят на актуалните web стандарти за визуализиране на съдържание.	Задължително	

7.2.7. Информационна сигурност и интегритет на данните

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
NF55	Не се допуска съхранението на пароли на администратори, на вътрешни и външни потребители и на акаунти за достъп на системи (ако такива се използват) в явен вид. Всички пароли трябва да бъдат защитени с подходящи сигурни алгоритми (напр. BCrypt, PBKDF2, scrypt (RFC 7914) за съхранение на пароли и където е възможно, да се използва и прозрачно криптиране на данните в СУБД със	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
	сертификати (transparent data-at-rest encryption).		
NF56	Да бъде предвидена система за ежедневно създаване на резервни копия на данните, които да се съхраняват извън инфраструктурата на системата.	Задължително	
NF57	Не се допуска използването на Self-Signed сертификати за публични услуги.	Задължително	
NF58	Всички уебстраници (вътрешни и публично достъпни в Интернет) трябва да бъдат достъпни единствено и само през протокол HTTPS. Криптирането трябва да се базира на сигурен сертификат с валидирана идентичност (Verified Identity), позволяващ задължително прилагане на TLS 1.2, който е издаден от удостоверяващ орган, разпознаван от най-често използваните браузъри (Microsoft Internet Explorer, Google Chrome, Mozilla Firefox). Ежегодното преиздаване и подновяване на сертификата трябва да бъде включено като разходи и дейности в гаранционната поддръжка за целия срок на поддръжката.	Задължително	
NF59	Трябва да бъдат извършени тестове за сигурност на всички уебстраници, като минимум чрез автоматизираните средства на SSL Labs за изпитване на сървърна сигурност (https://www.ssllabs.com/ssltest/). За нуждите на автентикация с КЕП трябва да се предвиди имплементирането на обратен прокси сървър (Reverse Proxy) с балансиране на натоварването, който да препраща клиентските сертификати към вътрешните приложни сървъри с нестандартно поле (дефинирано в процеса на разработка на Системата) в HTTP Header-a. Схемата за проксиране на заявките трябва да бъде защитена от Spoofing.	Задължително	
NF60	Като временна мярка за съвместимост настройките на web сървърите и Reverse Proxy сървърите трябва да бъдат балансирани така, че Системата да позволява използване и на клиентски браузъри, поддържащи по-стария протокол TLS 1.1. Това изключение от общите изисквания за информационна сигурност не се прилага за достъпа на служебни потребители от държавната администрация и доставчици на обществени услуги, които имат служебен достъп до ресурси на Системата.	Задължително	
NF61	При разгръщането на всички web услуги (Web Services) трябва да се използва единствено	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
	протокол HTTPS със задължително прилагане на минимум TLS 1.2.		
NF62	Програмният код трябва да включва методи за автоматична санитизация на въвежданите данни и потребителски действия за защита от злонамерени атаки, като минимум SQL инжекции, XSS атаки и други познати методи за атаки, и да отговаря, където е необходимо, на Наредбата за минималните изисквания за мрежова и информационна сигурност.	Задължително	
NF63	При проектирането и разработката на компонентите на Системата и при подготовката и разгръщането на средите трябва да се спазват последните актуални препоръки на OWASP (Open Web Application Security Project).	Задължително	
NF64	Трябва да бъде изграден модул за проследимост на действия и събития в Системата. Записът за всяко действие (добавяне, изтриване, модификация, четене) трябва да съдържа следните атрибути: • Уникален номер; • Точно време на възникване на събитието; • Вид (номенклатура от идентификатори за вид събитие); • Данни за информационна система, където е възникнало събитието; • Име или идентификатор на компонент в информационната система, регистрирал събитието; • Приоритет; • Описание на събитието; • Данни за събитието.	Задължително	
NF65	Астрономическото време за удостоверяване настъпването на факти с правно или техническо значение се отчита с точност до година, дата, час, минута, секунда и при технологична необходимост - милисекунда, изписани в съответствие със стандарта БДС ISO 8601:2006.	Задължително	
NF66	Астрономическото време за удостоверяване настъпването на факти с правно значение и на такива, за които се изисква противопоставеност, трябва да бъде удостоверявано с електронен времеви печат по смисъла на Глава III, Раздел 6 от Регламент ЕС 910/2014. Трябва да бъде реализирана функционалност за получаване на точно астрономическо време, отговарящо на горните условия от доставчик на удостоверителни услуги	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
	или от държавен орган, осигуряващ такава услуга, отговаряща на изискванията на RFC 3161.		
NF67	Трябва да бъдат проведени тестове за проникване (penetration tests), с които да се идентифицират и коригират слаби места в сигурността на Системата.	Задължително	
NF68	При идентификация на регистри и бази данни да се използва електронно удостоверение във формат X.509, издаден за съответния регистър. Идентификацията се осъществява двустранно по протокол TLS (Transport Layer Security - Сигурност на транспортния слой), версия 1.2 или по- висока, дефиниран в Препоръка RFC 5246, приета от IETF	Задължително	
NF69	Информационните системи на административните органи да се идентифицират пред регистрите чрез цифров сертификат, двустранно по протокол TLS (Transport Layer Security - Сигурност на транспортния слой), версия 1.2 или по- висока.	Задължително	

7.2.8. Използваемост

Общи изисквания за използваемост и достъпност

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
NF70	При проектирането и разработката на интернет страници и мобилни приложения трябва да се спазват стандартите за достъпност на потребителския интерфейс за хора с увреждания WCAG 2.1.	Задължително	
NF71	Съдържанието на интернет страниците и мобилните приложения на административните органи, на доставчиците на обществени услуги и на лицата, осъществяващи публични функции, трябва да отговаря на последната обнародвана в Официалния вестник на Европейския съюз версия на хармонизирания стандарт EN 301 549, освен в случаите по чл. 58в, ал. 2 или 3 от ЗЕУ.	Задължително	
NF72	Всички ресурси трябва да са достъпни чрез GET заявка на уникален адрес (URL). Не се допуска използване на POST за достигане до формуляр за подаване на заявление, за генериране на справка и други.	Задължително	
NF73	Функционалностите на потребителския интерфейс на Системата трябва да бъдат независими от използваните от потребителите интернет браузъри и устройства, при условие че последните са версии в период на поддръжка от съответните производители. Трябва да бъде осигурена възможност за ползване на	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
	публичните модули на приложимите услуги през мобилни устройства – таблети и смарт- телефони, чрез оптимизация на потребителските интерфейси за мобилни устройства (Responsive Design). При използване на Captcha, се осигуряват алтернативни форми с използване на изходи за различни видове сетивни възприятия, съобразени с различните увреждания.		
NF74	Не се допуска използване на Captcha като механизъм за ограничаване на достъпа до документи и/или услуги. Алтернативно, Системата трябва да поддържа "Rate Limiting" и/или "Throttling" съгласно изискванията в т. 7.1.1. от настоящите изисквания. Допуска се използването на Captcha единствено при идентифицирани много последователни опити от предполагаем „бот“.	Задължително	
NF75	Трябва да бъде осигурен бърз и лесен достъп до електронните услуги и те да бъдат промотирани с подходящи навигационни елементи на публичната интернет страница – банери, елементи от главното меню и др.	Задължително	
NF76	Публичните уеб страници на Системата трябва да бъдат проектирани и оптимизирани за ефективно и бързо индексирание от търсещи машини с цел популяризиране сред потребителите и по- добра откриваемост при търсене по ключови думи и фрази. При разработката на страниците и при изготвяне на автоматизирани процедури за разгръщане на нова версия на Системата трябва да се използват инструменти за минимизиране и оптимизация на размера на изходния код (HTML, JavaScript и пр.) с оглед намаляване обема на файловете и по-бързо зареждане на страниците.	Задължително	
NF77	Не се допуска използването на HTML Frames, за да не се пречи на оптимизациите за търсещи машини.	Задължително	
NF78	При разработката на публични уеббазирани страници трябва да се използват и да се реализира поддръжка на: • Стандартните семантични елементи на HTML5 (HTML5 Semantic Elements); JSON-LD 1.0 (http://www.w3.org/TR/json-ld/); Open Graph Protocol (http://ogp.me) за осигуряване на поддръжка за качествено споделяне на ресурси в социални мрежи и мобилни приложения.	Задължително	
NF79	В екранните форми на Системата трябва да се	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
	използват потребителски бутони с унифициран размер и лесни за разбиране текстове в еднакъв стил.		
NF80	Всички текстови елементи от потребителския интерфейс трябва да бъдат визуализирани с шрифтове, които са подходящи за изобразяване на екран и които осигуряват максимална съвместимост и еднакво възпроизвеждане под различни клиентски операционни системи и браузъри. Не се допуска използването на серифни шрифтове (Serif).	Задължително	
NF81	Полета, опции от менюта и командни бутони, които не са разрешени конкретно за ролята на влезлия в системата потребител, не трябва да са достъпни за този потребител. Това не отменя необходимостта от ограничаване на достъпа до бизнес логиката на приложението чрез декларативен или програмен подход.	Задължително	
NF82	Всяка екранна форма трябва да има наименование, което да се изписва в горната част на екранната форма. Наименованията трябва да подсказват на потребителя какво е предназначението на формата.	Задължително	
NF83	Всички търсения трябва да са нечувствителни към малки и главни букви.	Задължително	
NF84	Полетата за пароли трябва задължително да различават малки и главни букви.	Задължително	Достъпът следва да бъде с високо ниво на осигуреност - КЕП
NF85	Полетата за потребителски имена трябва да позволяват използване на имейл адреси като потребителско име, включително да допускат всички символи, регламентирани в RFC 1123, за наименоуването на хостове.	Задължително	Достъпът следва да бъде с високо ниво на осигуреност - КЕП
NF86	Главните и малките букви на въвежданите данни се запазват непроменени, не се допуска Системата да променя капитализацията на данните, въвеждани от потребителите.	Задължително	
NF87	Системата трябва да позволява въвеждане на данни, съдържащи както български, така и символи на официалните езици на ЕС.	Задължително	
NF88	Наименованията на полетата следва да са достатъчно описателни, като максимално се доближават до характера на съдържащите се в тях данни.	Задължително	
NF89	Системата трябва да поддържа прекъсване на потребителски сесии при липса на активност.	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка*
	Времето трябва да може да се променя от администратора на системата без промяна в изходния код. Настройките за време за прекъсване на неактивни сесии трябва да включват и възможността администраторите да дефинират стилизирана страница с информативно съобщение, към която Системата да пренасочва автоматично браузърите на потребителите в случай на прекъсната сесия.		
NF90	Дългите списъци с резултати трябва да се разделят на номерирани страници с подходящи навигационни елементи за преминаване към предишна, следваща, първа и последна страница, към конкретна страница. Навигационните елементи трябва да са логически обособени и свързани със съответния списък и да се визуализират в началото и в края на HTML контейнера, съдържащ списъка.	Задължително	
NF91	За големите йерархически категоризации трябва да се предвиди възможност за навигация по нива или чрез отложено зареждане (lazy load).	Задължително	
NF92	Интернет страниците на администрациите трябва да отговарят на правилата за институционална идентичност, определени от министъра на електронното управление. Наименованията на домейните и поддомейните, използвани от административните органи за официалните им интернет страници и портали трябва да отговарят на изискванията на чл. 47 от НОИИСРЕАУ. Ако се използват споделени информационни ресурси от ДХЧО за инсталиране на Системата, за публичен достъп в интернет може да се използват поддомейни на egov.bg със следната конвенция: [име на система].egov.bg. Например: iara-iss.egov.bg, strategy.egov.bg и др.	Задължително	

Интернационализация

Код	Описание	Приложимост	Забележка
NF93	Системата трябва да може да съхранява и едновременно да визуализира данни и съдържание, което е въведено/генерирано на различни езици.	Задължително	
NF94	Всички софтуерни компоненти на Системата, използваните софтуерни библиотеки и развойни комплекти, приложните сървъри и сървърите за	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка
	управление на бази данни, елементите от потребителския интерфейс, програмно-приложните интерфейси, web услугите и др. трябва да поддържат стандартно и да са конфигурирани изрично за спазване на минимум Unicode 5.2 стандарт при съхранението и обработката на текстови данни, съответно трябва да се използва само UTF-8 кодиране на текстовите данни.		
NF95	Всички публично достъпни потребителски интерфейси следва да поддържат многоезичност, като минимум български и английски език.	Задължително	
NF96	Публичната част на Системата трябва да бъде разработена и да включва набори с текстове на минимум два официални езика в ЕС, а именно български и английски език. Преводите на английски език трябва да бъдат осъществени професионално, като не се допуска използването на средства за машинен превод без ръчна проверка и корекции от професионални преводачи.	Задължително	Неприложимо
NF97	Версиите на съдържанието на съответните езици трябва да включват всички текстове, които се визуализират във всички елементи на потребителския интерфейс, справките, генерираните от системата електронни документи, съобщения, нотификации, имейл съобщения, номенклатурите и таксономиите и др. Данните, които се съхраняват в Системата само на български език, се изписват/визуализират на български език	Задължително	
NF98	Системата трябва да позволява превод на всички многоезични текстове с подходящ потребителски интерфейс, достъпен за администратори на Системата, без промени в изходния код. Модулът за превод на текстове, използвани в Системата, трябва да поддържа и контекстни референции, които да позволяват на администраторите да тестват и да проверяват бързо и лесно направените преводи и тяхната съгласуваност в реалните екрани, страници и документи.	Задължително	
NF99	Публичната част на Системата трябва да позволява превключване между работните езици на потребителския интерфейс в реално време от профила на потребителя и от подходящ, видим и	Задължително	Неприложимо

Код	Описание	Приложимост	Забележка
	лесно достъпен навигационен елемент в горната част на всяка страница, който включва не само текст, но и подходяща интернационална икона за съответния език.		
NF100	При визуализация на числа трябва да се използва разделител за хиляди (интервал).	Задължително	
NF101	При визуализация на дати и точно време в елементи от потребителския интерфейс в генерирани справки или в електронни документи всички формати за дата и час трябва да са съобразени с избория от потребителя език/локация в настройките на неговия профил: • За България стандартният формат е „DD.MM.YYYY HH:MM:SS”, като наличието на време към датата е в зависимост от вида на визуализираната информация и бизнес-смисъла от показването на точно време; Системата трябва да поддържа и всички формати съгласно ISO БДС 8601:2006.	Задължително	

Изисквания за използваемост на потребителския интерфейс

Код	Описание	Приложимост	Забележка
NF102	Електронните форми за подаване на заявления и за обявяване на обстоятелства трябва да бъдат реализирани с AJAX или с аналогична технология, като по този начин се гарантират следните функционалности: • Контекстна валидация на въвежданите данни на ниво "поле" от форма и контекстни съобщения за грешка/невалидни данни в реално време; • Възможност за избор на стойности от номенклатури чрез търсене в списък по част от дума (autocomplete) и визуализиране на записи, отговарящи на въведеното до момента, без да е необходимо пълните номенклатури да са заредени в брауъра на клиента и потребителят да скролира дълги списъци с повече от 10 стойности.	Задължително	
NF103	В електронните форми трябва да бъде реализирана валидация на въвежданите от потребителите данни на ниво "поле" (in-line validation). Валидацията трябва да се извършва в реално време на сървъра, като при успешна валидация данните от съответното поле следва да бъдат запазени от сървъра.	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка
NF104	Системата трябва да гарантира, че въведените, валидираните и запазените от сървъра данни остават достъпни за потребителите дори за процеси, които не са приключили, така че при волно, неволно или автоматично прекъсване на потребителската сесия поради изтичане на периода за допустима липса на активност потребителят да може да продължи съответния процес след повторно влизане в системата, без да загуби въведените до момента данни и прикачените до момента електронни документи.	Задължително	
NF105	Трябва да бъде реализирана възможност за добавяне и редактиране от страна на администраторите на Системата, без да са необходими промени в изходния код, на контекстна помощна информация за: • всяка електронна форма или стъпка от процес, за която има отделен екран/форма; • всяка група полета за въвеждане на данни (в случаите, в които определени полета от формата са групирани тематично); • всяко отделно поле за въвеждане на данни.	Задължително	
NF106	Трябва да бъде разработена контекстна помощна информация за всички процеси, екрани и електронни форми, включително ясни указания за попълване и разяснения за особеностите при попълване на различните групи полета или на отделни полета.	Задължително	
NF107	Контекстната помощна информация, указанията към потребителите и информативните текстове за всяка електронна административна услуга не трябва да съдържат акроними, имена и референции към нормативни документи, които са въведени като обикновен текст (plain-text). Всички акроними, референции към нормативни документи, формуляри, изисквания и др. трябва да бъдат разработени като хипервръзки към съответните актуални версии на нормативни документи и/или към съответния речник/списък с акроними и термини.	Задължително	
NF108	Достъпът на потребителя до контекстната помощна информация трябва да бъде реализиран по унифициран и консистентен начин чрез подходящи навигационни елементи, като например чрез подходящо разположени микро-бутони с икони, разположени до/пред/след етикета на съответния	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка
	елемент, за който се отнася контекстната помощ, или чрез обработка на "Mouse Hover/Mouse Over" събития.		
NF109	При проектирането и реализацията на потребителския интерфейс трябва да се отчете, че той трябва да бъде еднакво използваем и от мобилни устройства (напр. таблети), които не разполагат с мишка, но имат чувствителни на допир екрани.	Задължително	
NF110	Потребителският интерфейс следва да бъде достъпен за хора с увреждания съгласно изискванията на чл. 48, ал. 5 от ЗОП.	Задължително	

Изисквания за използваемост в случаи на прекъснати бизнес процеси

Код	Описание	Приложимост	Забележка
NF111	Системата трябва да съхранява перманентно всеки започнал процес/процедура по подаване на заявление или обявяване на обстоятелства, текущия му статус и всички въведени данни и прикачени документи дори ако потребителят е прекъснал волно или неволно потребителската си сесия.	Задължително	
NF112	При вход в системата потребителят трябва да получава прегледна и ясна нотификация, че има започнати, но недовършени/ неизпратени/ неподписани заявления, и да бъде подканен да отвори модула за преглед на историята на транзакциите.	Задължително	
NF113	Модулът за преглед на историята на транзакциите трябва да поддържа следните функционалности: • Да визуализира списък с историята на подадените заявления, като минимум със следните колони – дата, входящ номер, код на тупа формуляр, подател (име на потребител и имена на физическото лице - подател), статус на заявлението; • Да предлага видни и лесни за използване от потребителите контроли/инструменти: - за филтриране на списъка (от дата до дата, за предефинирани периоди, като "последния един месец", "последната една година"; - сортиране на списъка по всяка от колоните, без това да премахва текущия филтър; - свободно търсене по ключови думи по всички колони в списъка и метаданните на прикачените/свързаните документи със заявленията, което да води до динамично	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка
	филтриране на списъка.		

Изисквания за проактивно информирание на потребителите

Код	Описание	Приложимост	Забележка
NF114	За всички публични интернет страници трябва да бъде реализирана функционалност за публикуване на всяко периодично обновявано съдържание (новини, обявления, обществени поръчки, отворени работни позиции, нормативни документи, отговори по ЗДОИ и др.) в стандартен формат (RSS 2.x, Atom или еквивалент), както и поддържането на публично достъпни статистики за посещаемостта на страницата.	Задължително	
NF115	Системата трябва да поддържа възможност за автоматично генериране на електронни бюлетини, които да се разпращат периодично или при настъпване на събития по електронна поща до регистрираните в Системата потребители, които са заявили или са се съгласили да получават такива бюлетини; Потребителите трябва да имат възможност да настройват предпочитанията през потребителския си профил в Системата.	Задължително	Неприложимо

7.2.9. Системен журнал

Код	Описание	Приложимост	Забележка
NF116	Атрибутите, които трябва да се запазват при всеки запис, трябва да включват като минимум следните данни: • дата/час на действието; • модул на системата, в който се извършва действието; • действие; • обект, над който е извършено действието; • допълнителна информация; • IP адрес и браузър на потребителя.	Задължително	
NF117	По време на работа на системата потребителският журнал трябва да се записва в специализиран компонент, който поддържа много бързо добавяне на записи; този подход се налага, за да не се забавя излишно работата на Системата.	Задължително	
NF118	Специална фоновая задача трябва да акумулира записаните данни и да ги организира в отделна специално предвидена за целта база данни, отделна	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка
	от работната база данни на системата.		
NF119	Данните в специализираната база данни трябва да се архивират и изчистват, като в специализираната база данни трябва да бъде достъпна информация за не повече от 2 месеца назад; при необходимост от информация за предишен период администраторът на системата трябва първо да възстанови архивните данни.	Задължително	
NF120	Трябва да бъде предоставен достъп до системния журнал на органите на реда чрез потребителски или програмен интерфейс; за достъпа трябва да се изисква електронна идентификация.	Задължително	

7.2.10. Дизайн на бази данни и взаимодействие с тях

Код	Описание	Приложимост	Забележка
NF121	Дизайнът на схемата на базата данни (ако има такава) трябва да бъде с максимално ниво на нормализация, освен ако това не би навредило сериозно на производителността.	Задължително	
NF122	Базата данни трябва да може да оперира в клъстер, в определени случаи следва да бъде използван т.нар. sharding.	Задължително	
NF123	Имената на таблиците и колоните трябва да следват унифицирана конвенция.	Задължително	
NF124	Трябва да бъдат създадени индекси по определени колони, така че да се оптимизират най-често използваните заявки; създаването на индекси трябва да е мотивирано и подкрепено със замервания.	Задължително	
NF125	Връзките между таблици трябва да са дефинирани чрез foreign key.	Задължително	
NF126	Периодично трябва да бъде правен анализ на заявките, включително чрез EXPLAIN (при SQL бази данни), и да бъдат предприети мерки за оптимизиране на бавните такива.	Задължително	
NF127	Задължително трябва да се използват транзакции, като нивото на изолация трябва да бъде мотивирано в предадената документация.	Задължително	
NF128	При операции върху много записи (batch) следва да се избягват дългопродължаващи транзакции.	Задължително	
NF129	Заявките трябва да бъдат ограничени в броя записи, които връщат.	Задължително	
NF130	При използване на ORM или на друг слой на абстракция между приложението и базата данни, трябва да се минимизира броят на излишните заявки (т.нар. n+1 selects проблем).	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка
NF131	При използване на нерелационна база данни трябва да се използват по-бързи и компактни протоколи за комуникация, ако такива са достъпни.	Задължително	
NF132	При обработката на данните да се спазват формализираните описания, които подлежат на задължително унифициране: 1. имена; 2. адрес; 3. единен граждански номер; 4. личен номер на чужденец; 5. ЛН - личен номер (за гражданите на Европейския съюз и техните семейства); 6. единен идентификационен код, определен от Агенцията по вписванията; 7. единен идентификационен код (код по БУЛСТАТ); 8. служебен номер по чл. 84, ал. 3 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс; 9. наименование на юридическо лице; 10. телефонни номера; 11. други, определени от министъра на електронното управление.	Задължително	
NF133	Във връзка с изискванията за оперативна съвместимост, при разработка на Системата да се предвиди: • използването на дефинираните вече обекти в Регистъра на информационните обекти; • вписване на формализирани описания на данните, ако чрез Системата се обработват данни, за които АО е първичен администратор.	Задължително	

7.3. Изисквания по отношение на киберсигурност в съответствие с чл. 12, ал. 1 от НМИМИС

С цел достигане на изискваното ниво на сигурност на информацията, в мрежите и информационните системи следва да се предвидят следните изисквания:

Код	Описание	Приложимост	Забележка
NF134	Да бъдат включени адекватни и комплексни изисквания за мрежова и информационна сигурност, основани на анализ и оценка на риска, с цел да се гарантира, че изискваното ниво на сигурност на информацията, мрежите и информационните системи е заложено още в етапа на разработка и внедряване	Задължително	
NF135	Да се представят анализ и оценка на риска, които да послужат като основа за включването на	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка
	адекватни и комплексни изисквания за мрежова и информационна сигурност.		
NF136	Ненужните портове по протоколи TCP и User Datagram Protocol (UDP) да бъдат забранени чрез адекватно конфигуриране на използваните софтуерни решения, хардуерни устройства и оборудване за защита и контрол на трафика.	Задължително	
NF137	Да се използва отделна, изолирана от другите информационни и комуникационни системи и от интернет, подходящо защитена среда (мрежа, система, софтуер и др.) за целите на администриране на информационните и комуникационните системи и техните компоненти. Тази среда трябва да не се използва за други цели.	Задължително	
NF138	Да се валидират всички входни данни, постъпващи от клиента, включително съдържанието, предоставено от потребителя и съдържанието на браузъра, като headers на препращащия и потребителски агент	Задължително	
NF139	Всички данни да бъдат кодирани с HTML, изпращани от клиента и показвани в уеб страница.	Задължително	
NF140	Да се ограничават заявките и по-специално по максимална дължина на съдържанието, максимална дължина на заявката и максимална дължина на заявката по URL.	Задължително	
NF141	Да се конфигурират типът и размерът на headers, които уеб сървърът ще приеме.	Задължително	
NF142	Да се ограничава времетраенето на връзката (connection Timeout) - времето, за което сървърът изчаква всички headers на заявката, преди да я прекъсне, както и минималният брой байтове в секунда при изпращане на отговор на заявка.	Задължително	
NF143	Да се въведе ограничение на броя неуспешни опити за влизане в системата	Задължително	
NF144	Да не се допуска извеждането на списък на уеб директориите.	Задължително	
NF145	Бисквитките (cookies) задължително да имат: • флаг за защита (security flag), който инструктира браузъра, че „бисквитката“ може да бъде достъпна само чрез защитени SSL канали; • флаг HTTP only, който инструктира браузъра, че „бисквитката“ може да бъде достъпна само от сървъра, а не от скриптовете, от страна на клиента.	Задължително	
NF146	Да се предвидят и предприемат мерки за защита на	Задължително	

Код	Описание	Приложимост	Забележка
	DNS, като задължително се прилага DNSSEC (Domain Name System Security Extensions);		
NF147	По отношение на системните записи (Logs) да бъдат предвидени следните възможности: • в сървъри за приложения, които поддържат критични дейности, сървъри от системната инфраструктура, сървъри от мрежовата инфраструктура, охранителни съоръжения, станции за инженеринг и поддръжка на индустриални системи, мрежово оборудване и работни места на администратори се регистрират автоматично всички събития, които са свързани най-малко с автентикация на потребителите, управление на профилите, правата на достъп, промени в правилата за сигурност и функциониране на информационните и комуникационните системи; • за всяко от тези събития в записите се отбелязва с астрономическото време, когато е настъпило събитието; • да бъде предвидена възможност за синхронизиране на часовниците на компоненти на информационните и комуникационните системи, като се използва протокол NTP V4 (Network Time Protocol, версия 4.0 и следващи), основан на RFC 5905 на IETF от 2010 г., като се осигурява хронометрична детерминация с времевата скала на UTC (Coordinated Universal Time), или аналогичен; • да се предвиди как информацията ще бъде архивирана за срок не по-кратък от дванадесет месеца.	Задължително	

8. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЕТАПИТЕ ПО ДЕЙНОСТ 2 „НАДГРАЖДАНЕ НА СПЕЦИАЛИЗИРАНИЯ СОФТУЕР НА ИНТЕГРИРАНАТА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА НА ДЪРЖАВНАТА АДМИНИСТРАЦИЯ (ИИСДА)“ ОТ ПРОЕКТА

8.1. Етап 1 „Анализ на данните и изискванията и изготвяне на системен проект“

8.1.1. Описание на етапа

Етапът включва извършване на анализ и изготвяне на документ Системен проект (СП) за изпълнението на Етап 2.

8.1.2. Изисквания към изпълнение на етапа

Изпълнителят извършва проучване и анализ и изготвя системен проект с резултата от дейността. Системният проект се съгласува и одобрява от Бенефициера.

8.1.3. Очаквани резултати

Разработеният анализ съдържа описание на резултата от текущото състояние и идентифицирани необходими действия, осигуряващи надграждане на специализирания софтуер на ИИСДА.

Разработеният СП съдържа описание на резултата от извършения анализ във вид на конкретно дефинирани изисквания към функционалността на системата, осигуряващи надграждане на специализирания софтуер на ИИСДА. Изискванията и промените към системата следва да възпроизведат/запазят логиката на действащата система.

8.2. Етап 2 „Разработване на софтуерно решение“

8.2.1. Описание на етапа

Етапът включва разработване на описаните в Системния проект изисквания.

8.2.2. Изисквания към изпълнение на етапа

Етапът на разработка включва изпълнението на следните задачи:

- Разработка на модулите на информационната система съгласно изискванията на системния проект;
- Изготвяне/актуализиране на необходимата техническа и експлоатационна документация.
- Провеждане на вътрешни тестове на надградената Система (в среда на разработчика).

8.2.3. Очаквани резултати

- Изготвена/актуализирана техническа и експлоатационна документация;
- Системата да е готова в посочения в настоящата техническа спецификация срок за тестване и в съответствие с нормативните изисквания и специфичните изисквания, описани в СП.

8.3. Етап 3 „Тестване“

8.3.1. Описание на етапа

Изпълнителят извършва вътрешно тестване в хода на разработката и провежда приемателно тестване съвместно с Бенефициера.

8.3.2. Изисквания към изпълнение на етапа

Изпълнителят изготвя и предоставя на Бенефициера документ План за тестване и тестови сценарии, по които се провежда приемателно тестване.

8.3.3. Очаквани резултати

Успешно изпълнени тестове.

8.4. Етап 4 „Внедряване“

8.4.1. Описание на етапа

Успешно тестваната версия на Системата се инсталира в среда на АМС. Изготвени:

- Техническа документация на ИИСДА, която ще обезпечи последващото развитие на системата;
- Потребителска документация за всеки от модулите за служителите, които ще въвеждат информация и за служителите от администрацията на МС;
- Ръководство за администриране и наблюдение на ИИСДА.
- Актуален сорс код на системата.

8.4.2. Изисквания към изпълнение на етапа

Внедряването включва инсталиране, конфигуриране и настройка на програмните компоненти на модулите/системата в условията на посоченото от АМС място.

Изработена актуализирана техническа и потребителска документация на надградената ИИСДА.

8.4.3. Очаквани резултати

Инсталирана и внедрена система.

Изготвени и предоставени на Бенефициера:

- Техническа документация на ИИСДА, която ще обезпечи последващото развитие на системата;
- Потребителска документация за всеки от модулите за служителите, които ще въвеждат информация и за служителите от администрацията на МС;
- Ръководство за администриране и наблюдение на ИИСДА;
- Актуален сорс код на системата.

8.5. Етап 5 „Обучение“

8.5.1. Описание на етапа

Етапът включва провеждане на обучение на ключови потребители.

8.5.2. Изисквания към изпълнение на етапа

Изпълнителят трябва да организира и да проведе обучения за потребители от АМС. За провеждането на обученията, Изпълнителят е длъжен да осигури за своя сметка:

- Необходимия софтуер;
- Обучителни материали;
- Лектори.

Обучението следва да се проведе след приемане на етап Тестване, след представен предварителен график за провеждането му от страна на Изпълнителя по електронна поща и потвърждение от страна на Бенефициера.

8.5.3. Очаквани резултати

Проведено обучение на ключови потребители.

8.6. Етап 6 „Гаранционна поддръжка“

8.6.1. Описание на етапа

Етапът включва осигуряване на гаранционна поддръжка за 24 месеца след внедряване на надградената система.

8.6.2. Изисквания към изпълнение на етапа

Изпълнителят предоставя на Бенефициера достъп до онлайн система за управление на заявки, където се регистрират всички установени проблеми или инциденти, свързани с експлоатацията на системата предмет на поддръжка. Всички заявки за наличие на проблем или инцидент трябва да се регистрират в системата за управление на заявки, дори да са получени чрез друг комуникационен канал – електронна поща или телефон, включително от страна на Бенефициера и АМС. Приоритетите на проблемите се определят от АМС в зависимост от влиянието им върху работата на администрацията.

- Редът на отстраняване на проблемите се определя в зависимост от техния приоритет;
- Извършване на диагностика на докладван проблем с цел осигуряване на правилното

- функциониране на системите и модулите;
- Отстраняване на дефектите, открити в софтуерните модули, които са модифицирани или разработени в обхвата на проекта;
- Консултации за разрешаване на проблеми по предложената от Изпълнителя конфигурация на средата (операционна система, база данни, middleware, хардуер и мрежи), използвана от приложението, включително промени в конфигурацията на софтуерната инфраструктура на мястото на инсталация;
- Възстановяването на системата и данните при евентуален срив на системата, както и коригирането им в следствие на грешки в системата;
- Експертни консултации по телефон и електронна поща за системните администратори на АМС за идентифициране на дефекти или грешки в софтуера;
- Актуализация и предаване на нова версия на документацията на системата при установени явни несъответствия с фактически реализираните функционалности, както и в случаите, в които са извършени действия по отстраняване на дефекти и грешки, в рамките на гаранционната поддръжка.
- Времената за реакция и за отстраняване на възникналия проблем са в съответствие с т. 6.1.

8.6.3. Очаквани резултати

Успешно извършване на гаранционната поддръжка.

9. ДОКУМЕНТАЦИЯ

9.1. Изисквания към документацията

- Цялата документация и всички технически описания, ръководства за работа, администриране и поддръжка на Системата, включително и на нейните съставни части, трябва да бъдат налични и на български език;

- Всички документи трябва да бъдат предоставени от Изпълнителя в електронен формат (ODF/Office Open XML/MS Word DOC/RTF/PDF/HTML или др.), позволяващ пълнотекстово търсене/търсене по ключови думи и копиране на части от съдържанието от оригиналните документи във външни документи, за вътрешна употреба на АМС;

- Навсякъде, където в документацията има включени диаграми или графики, те трябва да бъдат вградени в документите в оригиналния си векторен формат;

- Детайлна техническа документация на програмния приложен интерфейс (API), включително за поддържаните web услуги, команди, структури от данни и др. Документацията да бъде придружена и с примерен програмен код и/или библиотеки (SDK) за реализиране на интеграция с външни системи, разработен(и) на Java или .NET. Примерният код трябва да е напълно работоспособен и да демонстрира базови итерации с API-то:

- Регистриране на крайна точка (end-point) за получаване на актуализации от Системата в реално време;
- Заявки за получаване на номенклатурни данни (списъци, таксономии);
- Заявки за актуализиране на номенклатурни данни (списъци, таксономии);
- Регистрация на потребител;
- Идентификация и авторизация на потребител или web услуга;

- Документацията за приложния програмен интерфейс (API) трябва да бъде публично достъпна;

- Всеки предоставен REST приложно-програмен интерфейс трябва да бъде документиран чрез API Blueprint (<https://github.com/apiaryio/api-blueprint>), Swagger (<http://swagger.io>) или чрез

аналогична технология. Аналогично представяне трябва да бъде изготвено и за SOAP интерфейсите;

- Детайлна техническа документация за схемата на базата данни – структури за данни, индекси, дялове, съхранени процедури, конфигурации за репликация на данни и др.
- Ръководства на потребителя и администратора за работа и администриране на Системата;
- Обща информация, инструкции и процедури за администриране и поддръжка на приложните сървъри, сървърите за бази данни и др.
- Обща информация, инструкции и процедури за администриране, архивиране и възстановяване, и поддръжка на сървъра за управление на бази данни.

9.2. Прозрачност и отчетност

В обхвата на проекта е включено извършване на дейности по анализ на бизнес процеси и нормативна уредба, проектиране на системна и приложна архитектура, разработване на компютърни програми и други дейности, свързани с предоставяне на специализирани професионални услуги.

Документацията, предоставена от Изпълнителя на Бенефициера, трябва да бъде:

- на български език;
- само в електронен формат, като копирането и редактирането на предоставените документи следва да бъде лесно осъществимо;
- актуализирана в съответствие със съгласувана с АМС процедура, която следва да включва документи, подлежащи на промяна/актуализация, крайни срокове и нужната за случая методология.

Минимално изискуемата документация по проекта включва долу изброените документи.

9.3. Системен проект

Изпълнителят на настоящия проект трябва да дефинира в детайли конкретния обхват на реализация на софтуерната разработка и да документира изискванията към софтуера в детайлна техническа спецификация (системен проект), която ще послужи за пряка изходна база за разработка.

При документирането на изискванията, с цел постигане на яснота и стандартизация на документите, е необходимо да се използва утвърдена нотация за описание на бизнес модели. Изготвената детайлна техническа спецификация (системен проект) се представя за одобрение на Бенефициера. В случай на забележки, корекции или допълнения от страна на Бенефициера, Изпълнителят е длъжен да ги отрази в детайлната техническа спецификация (системен проект).

9.4. Техническа документация

Всички софтуерни продукти, които ще се доставят, трябва да са със специфична документация за инсталиране и/или техническа документация, в това число:

- Ръководство за администратора, включващо всички необходими процедури и скриптове по инсталиране, конфигуриране, архивиране, възстановяване и други, необходими за администриране на Системата;
- Документи за крайния ползвател – Изпълнителят трябва да предостави главното Ръководство на ползвателите на софтуера. Документът е предназначен за крайните ползватели. Той трябва да описва цялостната функционалност на приложния софтуер и съответното му използване от крайни ползватели;
- Детайлно описание на базата данни;
- Описание на софтуерните модули;
- Описание на изходния програмен код.

9.5. Протоколи

Изпълнителят трябва да изготвя протоколи от изпълнението на различните етапи на проекта, описани в раздели 6.1. и 6.2. на настоящия документ, заедно със съпътстващите ги документи – резултати от изпълнението на етапите.

10. РЕЗУЛТАТИ

Очакваните резултати от изпълнението на настоящия проект са следните:

- Осигурена извънгаранционна базова поддръжка на специализирания софтуер на Интегрираната информационна система на държавната администрация (ИИСДА);
- Системен проект, одобрен от Бенефициера;
- Реализирана, тествана и внедрена Система;
- Изготвени:
 - Техническа документация на ИИСДА, която ще обезпечи последващото развитие на системата;
 - Потребителска документация за всеки от модулите за служителите, които ще въвеждат информация и за служителите от администрацията на МС;
 - Ръководство за администриране и наблюдение на ИИСДА.
- Актуален сорс код на системата.
- Обучени потребители за работа със Системата;
- Осигурена гаранционна поддръжка.

11. МЯСТО НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Администрация на Министерски съвет, гр. София, бул. „Княз Александър Дондуков“ № 1.